

Bilag til
DAS

1. januar

2015

Punkt 3 Takstanalyse til KKR af det specialiserede socialområde (NB: Bilaget til punkt 3 er udsendt med dagsordenen som selvstændig fil)

- Bilag 1: Sammenlignende takstanalyse af det specialiserede socialområde

Punkt 5 Håndtering af vejledende takster – afrapportering fra Styringsaftalegruppen

- Bilag 1: Styringsaftalegruppens afrapportering på kommissorium vedr. vejledende takster
- Bilag 2: Kommissorium vedr. vejledende takster

Punkt 6 Rammeaftalens takstanalyse

- Bilag 1: Den hidtidige takstanalysemodel anvendt på 2015-taksterne
- Bilag 2: Region Nordjyllands forklaringer på takstanalysens billede af gennemsnitstaksten for de regionale tilbud
- Bilag 3: Overordnede nøgletal for udviklingen af rammeaftaletilbuddene

Punkt 7 Tendenser i indmeldingerne til Udviklingsstrategien 2016

- Bilag 1: Overblik over indmeldinger til Udviklingsstrategien for 2016

Punkt 10 Det forstærkede samarbejde: Årsrapport vedr. Taleinstituttet/Hjerneskadecenter Nordjylland

- Bilag 1: Årsrapport for Taleinstituttet/Hjerneskadecenter Nordjylland (NB: Bilaget er ikke udsendt med dagsordenen – vil blive eftersendt inden mødet)

Punkt 11 Håndtering af midlertidig overbelægning

- Bilag 1: Notat om eventuel model for bufferpladser - udsendt den 3. marts 2015 af Socialtilsyn Nord til Regional Følgegruppe for Socialtilsyn Nord

Punkt 12 Børnehus Nord – økonomi 2015

- NB: Sagsfremstilling og evt. bilag foreligger endnu ikke. Bilag vil blive eftersendt sammen med sagsfremstillingen tirsdag den 31/3 2015

Punkt 14 Politisk temamøde torsdag den 23. april 2015 i Aabybro

- Program for det politiske temamøde den 23. april 2015

Styringsaftalegruppens afrapportering og anbefalinger vedr. håndtering af vejledende takster

Baggrund og formål

Styringsaftalegruppen har med udgangspunkt i kommissoriet af 13. november 2014 drøftet konsekvenser og håndtering af indførelsen af vejledende takster med henblik på at:

- Etablere et fælles billede af konsekvenserne af indførelsen af vejledende takster
- Undgå at indførelsen af vejledende takster skaber grobund for mistillid/mistanke om usaglig prisdifferentiering
- Undgå at indførelsen af vejledende takster resulterer i opbygningen af unødigt bureaukrati til forhandling og kontrol
- Benytte indførelsen af vejledende takster til at skabe bedre muligheder for et godt match mellem pris og indsats på borgerniveau

I dette notat fremlægges styringsaftalegruppens afrapportering og konkrete anbefalinger til håndteringen.

Problemstillingen vedr. vejledende takster

Indførelsen af vejledende takster giver mulighed for at forhandle den udmeldte takst, hvis omfanget eller indholdet af ydelsen, er anderledes end det, der har været udgangspunkt for takstfastsættelsen. Heri ligger, at man fx kan aftale en tilpasning af indholdet af en ydelsespakke med en tilsvarende prisændring.

Indførelsen af vejledende takster betyder således, at den beskrevne takststruktur for et tilbud i praksis vil kunne blive brudt op. Det er nyt i forhold til tidligere, hvor de takster, som driftsherrer skal fastsætte én gang om året og offentliggøre på tilbudsportalen, som udgangspunkt var endelige, dog bortset fra de tilfælde, hvor driftsherre fandt, at der var behov for at indgå en aftale om tillægsydelse.

Fordelene ved at kunne forhandle taksterne er åbenbar, nemlig at det giver meget bedre mulighed for i hver sag at sikre en tæt sammenhæng mellem pris og indsats. Det har grundlæggende været samme bestræbelse, der har ligget bag fremvæksten af differentierede takststrukturer de senere år. Men muligheden for at sikre en tæt sammenhæng mellem pris og indhold vil naturligvis blive endnu større med adgangen til at forhandle taksterne, da det principielt giver mulighed for at få fastsat en individuelt tilpasset pris for alle pladser på et tilbud.

Der kan imidlertid også peges på en række negative konsekvenser, der kan følge af indførelsen af vejledende takster. Hvis indførelsen af vejledende takster eksempelvis fører til en situation, hvor alle takster forhandles, vil det på negativ-siden betyde:

- Tung administration både hos myndighed og, i særdeleshed, ved driftsherre
  - Takstforhandlingerne vil i sig selv lægge beslag på administrative ressourcer hos både myndighed og udfører i form af tid til forberedelse, gennemførelse og kontrol.

Ressourcetrækket vil naturligvis afhænge af, hvor mange takster, der skal forhandles, og hvor vanskelige forhandlingerne

- For driftsherre vil der endvidere være en meget tidskrævende opgave med at udarbejde individuelle ydelsesbeskrivelser for hver enkelt af de forhandlede sager
- Risiko for, at ikke alle aftalte ændringer i indholdet/omfanget af en ydelse, vil kunne realiseres som besparelser i driften. Det vil i givet fald føre til prisdiskrimination, hvor rabatten til én køber i praksis vil blive finansieret af de øvrige købere.
Risikoen for, at en aftalt ændring ikke kan realiseres i driften vil være størst i situationer, hvor der enten er tale om meget små variationer i ydelsesbeskrivelsen (som det kan være vanskeligt at afspejle i praksis), eller omvendt i sager, hvor der er tale om meget store forskelle, dvs. hvor den pågældende borger er markant bedre eller dårligere end resten af gruppen på tilbuddet (fx hvis borger som den eneste på tilbuddet har/ikke har behov for nattevagt)

Styringsaftalegruppen har på denne baggrund set det som sin opgave at opstille forslag til, hvordan indførelsen af vejledende takster kan håndteres, så mulighederne for at skabe bedre sammenhæng mellem pris og indsats på tilbudsområdet udnyttes uden at der samtidig skabes meget tung administration og prisdiskrimination.

Styringsaftalegruppen finder overordnet, at tre typer af tiltag vil kunne bidrage til formålet – nemlig ved at:

1. Reducere *behovet* for takstforhandlinger
2. Reducere *forhandlingskompleksiteten* gennem fælles forståelse og regulering af forhandlingsrummet
3. Skabe gode rammer for den *faglige dialog* om den enkelte sag

De følgende afsnit i denne afrapportering indeholder Styringsaftalegruppens¹ konkrete bud på, hvordan det bedst kan ske.

Ad 1. Reduktion af forhandlingsbehovet

Behovet for at forhandle en udmeldt takst vil være størst på de tilbud, hvor der opleves at være et stort spænd mellem taksten og borgerens faktiske serviceniveau/indsatsbehov. Det følger heraf, at der oftere vil være behov for at gennemføre takstforhandlinger på tilbud, der kun har udmeldt én gennemsnitstakst for alle pladser, end på tilbud, der er baseret på en differentieret takststruktur.

Anbefaling:

- I lyset af, at der vil være større behov for at forhandle taksten for tilbud, hvor takststrukturen er baseret på én gennemsnitstakst, end for tilbud med en differentieret takststruktur, anbefales det, at driftsherre så vidt muligt anvender differentierede takster for sine rammeaftaletilbud med henblik på at reducere behovet for at forhandle takster.

---

¹ Anbefalingerne vedr. ad 3 er formuleret af en underarbejdsgruppe, hvor der har deltaget medlemmer af udviklingsstrategigruppen

Ad 2. Reduktion af forhandlingskompleksiteten gennem fælles forståelse og regulering af forhandlingsrummet

Etableringen af en fælles forståelsesramme for forhandlingsrummet vil bidrage til at skabe større ensartethed samt mindske konfliktniveauet og kontrolbehovet i forbindelse med takstforhandlinger. Formålet med en fælles forståelse er således, at parterne i en takstforhandling kan sættes fokus på indholdet og omfanget af ydelserne, og ikke på, hvordan prisen beregnes, idet principperne herfor er fastsat på forhånd i fællesskab.

Hvad kan der forhandles om?

Styringsaftalegruppen anbefaler følgende forståelse af forhandlingsrummet:

Det, at en takst forhandles, betyder, at myndighed og driftsherre forhandler om, hvad der skal til for at levere den ydelse, den enkelte borger er visiteret til. Det vil udelukkende være relevant at forhandle det, der knytter sig direkte til indsatsen for den enkelte borger.

For at kunne forhandle er det nødvendigt, at det for hver takst er synligt, hvor mange direkte støttetimer der gennemsnitligt er indeholdt i taksten. Direkte støttetimer forstås som det antal timer, hvor personalet er tilgængeligt for borgeren.

Forhandlingsrummet er således udmålingen af de direkte personaleressourcer, der skal bruges for at levere ydelsen, og ikke enhedspris eller lønniveau for ressourcen. En forhandling om øvrige omkostningselementer (som f.eks. bygninger og administration) anbefales ikke. Det vil nemlig betyde en prisdiskrimination idet driftsherren ikke kan påvirke disse omkostninger for en enkelt borger.

Anbefaling:

- Takstforhandlinger handler om den del af taksten, der direkte vedrører indsatsen overfor den enkelte borger, dvs. det er en forhandling om, hvor mange støttetimer, der hhv. skal lægges til eller trækkes fra indsatsen i forhold til det gennemsnit, som den udmeldte takst er baseret på.

Hvordan gør vi det i praksis?

En takst beregnes på baggrund af følgende omkostningselementer:

- Lønudgift
- Øvrige driftsudgifter
- Udvikling
- Administration
- Central ledelse og administration
- Tilsyn
- Ejendoms- og Kapitalomkostninger

Forhandlingen tager, jf. ovenstående forståelse af forhandlingsrummet, udelukkende udgangspunkt i den del af taksten, der direkte vedrører indsatsen overfor den enkelte borger. For hver takst anbefales det derfor – uanset takststruktur – at synliggøre i ydelsesbeskrivelsen, hvor mange direkte støttetimer, der i gennemsnit er indeholdt i taksten.

Da det er lønudgiften til fagpersonalet i vagtlag, som er det direkte udtryk for antallet af de direkte støttetimer, skal takstberegningsgrundlaget udformes sådan, at der i praksis kan skelnes mellem lønudgifter til fagpersonale i vagtlag og øvrige lønudgifter (f.eks. lederløn, administrativt og teknisk personale).

Det anbefales endvidere, at der udvikles et fælles sprog herfor, der bliver en del af ydelsesbeskrivelsen.

Anbefaling:

- Det synliggøres i ydelsesbeskrivelsen, hvor mange direkte støttetimer, der i gennemsnit er indeholdt i taksten, og at der udvikles et fælles sprog for beskrivelsen
- Driftsherren udformer takstberegningsgrundlaget således, at der i praksis kan skelnes mellem lønudgifter til fagpersonale i vagtlag og øvrige lønudgifter

Sammentænkning med styringsaftalens forståelse af tillægsydelse

Forståelsen af forhandlingsrummet som en forhandling om, hvor mange støttetimer, der hhv. skal lægges til eller trækkes fra indsatsen, flugter med den tænkning, der tidligere er formuleret i styringsaftalen vedrørende tillægsydelser.

Når man i dag forhandler tillægsydelser, forhandler man om, hvor mange støttetimer, der skal tillægges taksten i forhold til den udmeldte hovedydelse. Forhandlingsrummet for de vejledende takster kan således betragtes som en forhandling om en positiv eller ”negativ” tillægsydelse til den hovedydelse, som den udmeldte takst er baseret på.

Det anbefales på den baggrund, at den nuværende aftaletekst i styringsaftalen vedr. forståelsen af tillægsydelser revideres, så den også beskriver muligheden for en negativ tillægsydelse (rabat).

Tilsvarende revideres Styringsaftalens eksisterende bestemmelser for fremgangsmåden, når parterne i en forhandling om tillægsydelser ikke kan nå til enighed. Revisionen skal sikre, at bestemmelserne også kan anvendes til at regulere fremgangsmåden ved uenighed i takstforhandlinger om rabat (negativ tillægsydelse).

Anbefaling:

- Takstforhandlingerne kan i styringsaftalens optik betragtes som forhandlinger om positive eller negativ tillægsydelser til den udmeldte takst
- Styringsaftalens nuværende aftaletekster vedr. tillægsydelser revideres, så de medtænker muligheden for forhandlinger om en negativ tillægsydelse (rabat) til taksten

Ad 3: Gode rammer for den faglige dialog mellem myndighed og driftsherre

Idet takstforhandlinger er forhandlinger om, hvad der skal til, for at der kan leveres den ydelse, som den enkelte borger er visiteret til, vil forhandlingerne vinde ved, at parterne har gode muligheder for at etablere et fælles billede af indholdet i tilbuddets ydelser samt den enkelte borgers indsatsbehov. Styringsaftalegruppen har – med repræsentation fra udviklingsstrategigruppen – på den baggrund drøftet, hvilke tiltag der kan bidrage positivt til en fælles faglig dialog og forståelse mellem myndighed og driftsherrer.

Vejledende skabelon for ydelsesbeskrivelser

Formålet med en vejledende skabelon for ydelsesbeskrivelser er at understøtte det gode match mellem pris og indsats ved at skabe en større gennemsigtighed i hvilke ydelser, der er indeholdt i tilbuddene. Det er drøftet, hvilke elementer, der med fordel kan indgå i en vejledende skabelon for ydelsesbeskrivelser, samtidig har det også været et essentielt element i drøftelserne, at forslaget

skal være med til at begrænse unødigt bureaukrati, og dermed også den arbejdsmængde, som driftsherrerne pålægges i forhold til opgaven.

Anbefaling:

- Frem for at udarbejde en ny selvstændig skabelon for ydelsesbeskrivelserne, anbefales det, at Kommuner og region anvender de redskaber og indberetningsmuligheder, som allerede eksisterer, og som driftsherrerne i forvejen skal indberette data til. I forlængelse af indførelsen af Lov om Socialtilsyn skal alle botilbud regodkendes, og i den proces indberettes alle relevante data om handicaptilbuddene til en ny, mere omfattende og opdateret Tilbudsportal.
- De kommunale myndigheder fremadrettet prioriterer at anvende Tilbudsportalen, som indgangen til at søge de oplysninger, som er relevante i forbindelse med at matche borgere til de rette tilbud – både fagligt og økonomisk.
- Udfører fremadrettet sikrer, at det synliggøres på Tilbudsportalen, hvor mange direkte støttetimer, der i gennemsnit er indeholdt i taksten. Der udarbejdes en fælles vejledning til, hvordan oplysningerne skal fremgå af Tilbudsportalens fritekstfelter.
- Den Administrative Styregruppe udgiver en oversigt med Tilbudsportalens hjælpetekster rettet mod de kommunale og regionale driftsherrer, som generelt kan bidrage til at kvalificere og ensrette indberetninger til Tilbudsportalen.
- Der i regi af rammeaftalen er et fælles fokus på at følge op på, om løsningen med brug af Tilbudsportalen, fungerer som en fælles skabelon til ydelsesbeskrivelserne.

Det anerkendes, at der pt. er udfordringer med at få Tilbudsportalen til at fungere optimalt, og at der er en række problematikker, som skal løses fra Socialstyrelsens side, før den anbefalede løsning vil give den optimale værdi i praksis. Omvendt er det også væsentligt, at kommunerne som driftsherrer er pålagt at indberette en stor mængde data til Tilbudsportalen, hvoraf de data, som vil komme til at ligge i den efterspurgte ydelsesbeskrivelse også vil fremgå. Der vil derfor blive tale om dobbeltarbejde for driftsherrerne.

Selve udredningen, hvor den individuelle konkrete indsats specificeres, er for nuværende ikke optimal i Tilbudsportalen, når der er tale om differentierede/vejledende takster. Det betyder, at forskellen på en given indsats skal beskrives med prosa, så det synliggøres, at der er forskel på omfanget af indsatsen i forhold til den givne takst. For at synliggøre omfanget af indsatsen i forhold til den matchede takst, anbefales det, at der laves et fælles udgangspunkt i hvordan "fritekstfelterne" udfyldes, så det bliver tydeligt, hvilken målgruppe der kan matches til en given takst. Anbefalingen vil være, at der for hver takst udarbejdes en målgruppebeskrivelse, hvor målgruppens funktionsniveau og støtte behov præciseres.

Tilbudsportalen skal opfattes som en form for "dynamisk ydelsesbeskrivelse", og der skal således være opmærksomhed på, at fakta kontinuerligt opdateres.

Det bemærkes, at der i regi af Region Nordjylland er udarbejdet en oversigt med Tilbudsportalens hjælpetekster til indberetning i Tilbudsportalen, som kan danne udgangspunkt for en fælles manual.

Yderligere tiltag vedr. fremme af gode rammer for den faglige dialog

Yderligere tiltag, driftsherrer og myndighed med fordel kan indføre med henblik på at skabe gode rammer for dialog og forhandling baseret på objektivitet

Anbefaling:

- De kommunale myndigheder bestræber sig på at anvende systematiske metoder til udredning af borgerne, så der arbejdes hen mod at skabe et ensartet begrebsapparat i den

nordjyske region (Voksenudredningsmetoden (VUM) er tidligere anbefalet som en fælles udredningstilgang på voksenområdet i den nordjyske region.)

- De kommunale myndigheder arbejder - med baggrund i udredningerne - med at opstille mål for den bestilte indsats: indsatsformål og indsatsmål for borgerens indsats
- De regionale og kommunale udførere bestræber sig på at dokumentere deres indsats for borgeren på baggrund af de opstillede indsatsmål
- Dokumentationen fra udfører omkring indsatsmålene ligger til grund for dialogen mellem myndighed og udfører
- Parterne (myndighed og udfører) bestræber sig på at lave konkrete aftaler om, hvornår der skal ske opfølgning på borgeren

Der kan evt. udarbejdes inspirationsmateriale, som dels understøtter myndigheds arbejde med at opstille indsatsmål, dels understøtter udførers arbejde med dokumentation af indsatsen med udgangspunkt i indsatsmålene.

Kommissorium for arbejdsgruppe vedr. vejledende takster

Baggrund

Den seneste ændring af Serviceloven¹ indebærer, at de omkostningsbaserede takster, som en kommunal eller regional driftsherre årligt fastsætter for sine tilbud og ydelser, ikke længere er endelige, men fremover får vejledende karakter.

Ændringen træder i kraft den 1. januar 2015, og vil også komme til at fremgå af den reviderede takstbekendtgørelse, der ventes at foreligge i endelig form til december.

Den Administrative Styregruppe (DAS) bad på sit møde den 12. juni 2014 på denne baggrund Styringsaftalegruppen om at udarbejde et forslag til kommissorium for en nærmere udfoldning og håndtering af de problemstillinger, der måtte forventes at følge af indførelsen af vejledende takster.

Formål

Formålet med udredningsarbejde er, at:

- Etablere et fælles billede af konsekvenserne af indførelsen af vejledende takster
- Undgå at indførelsen af vejledende takster skaber grobund for mistillid/mistanke om usaglig prisdifferentiering
- Undgå at indførelsen af vejledende takster resulterer i opbygning af unødigt bureaukrati til forhandling og kontrol
- Benytte indførelsen af vejledende takster til at skabe bedre muligheder for et godt match mellem pris og indsats på borgerniveau

Deltagere

Arbejdsgruppen består af styringsaftalegruppens medlemmer. Sekretariat for Rammeaftaler fungerer som tovholder for arbejdet.

Opgaver

Arbejdsgruppen skal:

1. Beskrive de mulige positive og negative konsekvenser af indførelsen af vejledende takster
2. Med respekt for lovgivningen opstille begrundede forslag til fælles præmisser og spilleregler for fortolkningen og forvaltningen af den forhandlingsret, der følger af indførelsen af vejledende takster.

Arbejdsgruppen bedes herunder give sin begrundede anbefaling af, om indførelsen af vejledende takster bør give mulighed for at aftale forskellige priser for pladser til borgere, der modtager samme indsats.

---

¹ SEL § 174, som ændret ved lov nr. 722 af 25. juni 2014

3. Udarbejde anbefalinger til, hvordan der kan skabes et forhandlingsrum der - baseret på objektivitet - giver mulighed for at sikre et godt match mellem pris og indsats uden at skabe unødigt bureaukrati

Som del af denne leverance udarbejdes:

- a. Katalog over de objektive elementer, der påvirker et tilbuds omkostninger, samt anbefaling af, hvilke af elementerne, der - i lyset af formålet - ses at være relevante at forhandle om
- b. Anbefalinger af, hvordan takststrukturens udformning kan fremme formålet

Der udarbejdes herunder en vejledning til, hvordan prisen kan fastsættes for tilbud med flere takstgrupper

- c. En vejledende skabelon for ydelsesbeskrivelser
  - d. Anbefalinger til, hvilke yderligere tiltag, driftsherrer og myndighed med fordel kan indføre med henblik på at skabe gode rammer for dialog og forhandling baseret på objektivitet
4. Udarbejde anbefalinger til rammerne for genforhandling og årlig regulering af den aftalte pris

Tidsplan

Styringsaftalegruppen udarbejder en samlet afrapportering med sine anbefalinger med henblik på behandling på Den Administrative Styregruppes møde den 8. april 2015. De godkendte anbefalinger indarbejdes efterfølgende i udkastet til styringsaftale for 2016.

Udkast til analyse af prisudviklingen for tilbud og ydelser i rammeaftalen for 2015

1. Analysens baggrund og anvendelighed

De nordjyske kommuner og Region Nordjylland indgår hvert år en økonomisk styringsaftale som del af rammeaftalen for det specialiserede social- og undervisningsområde. Det er aftalt i styringsaftalen, at der én gang årligt skal udarbejdes en analyse af taksterne for de omfattede tilbud med det formål at sikre dialog og åbenhed om prisudviklingen.

Analysen udarbejdes af styringsaftalegruppen, der er en permanent arbejdsgruppe under rammeaftalesamarbejdet. Gruppen har tidligere udarbejdet en fast skabelon/model for analysen, som efterfølgende er blevet opdateret årligt med de nye takster. I notatet nedenfor er denne analysemodel – i lighed med de tidligere år – blevet opdateret med de indmeldte takster for 2015.

Det skal imidlertid bemærkes, at analysens datagrundlag for 2015 er væsentligt ændret i forhold til tidligere, idet flere driftsherrer er overgået til en differentieret takststruktur, hvilket bl.a. indebærer, at udgifter, der tidligere er blevet betalt særskilt som tillægssydelser, i stedet er indarbejdet i de grundtakster, der indgår i analysen.

Analysen giver derfor ikke et validt billede af takstudviklingen i Nordjylland, idet resultatet er kraftigt påvirket af ændringerne i datagrundlaget – det gælder såvel tallene for den samlede prisudvikling i Nordjylland, som tallene for de driftsherrer, der har ændret takststruktur i perioden. Styringsaftalegruppen gør på den baggrund opmærksom på, at analysen *ikke* kan lægge til grund for konklusioner om takstudviklingen i Nordjylland.

Den gennemførte analysen fremlægges på den baggrund alene for at illustrere modellens vanskeligheder med henblik på dialogen i DAS om behovet for en ny, fremadrettet analysemodel.

2. Prisudviklingen i Nordjylland 2013-2015

Nærværende notat analyserer den gennemsnitlige prisudvikling fra 2013 til 2015 for rammeaftaletilbuddene i de nordjyske kommuner og Region Nordjylland.

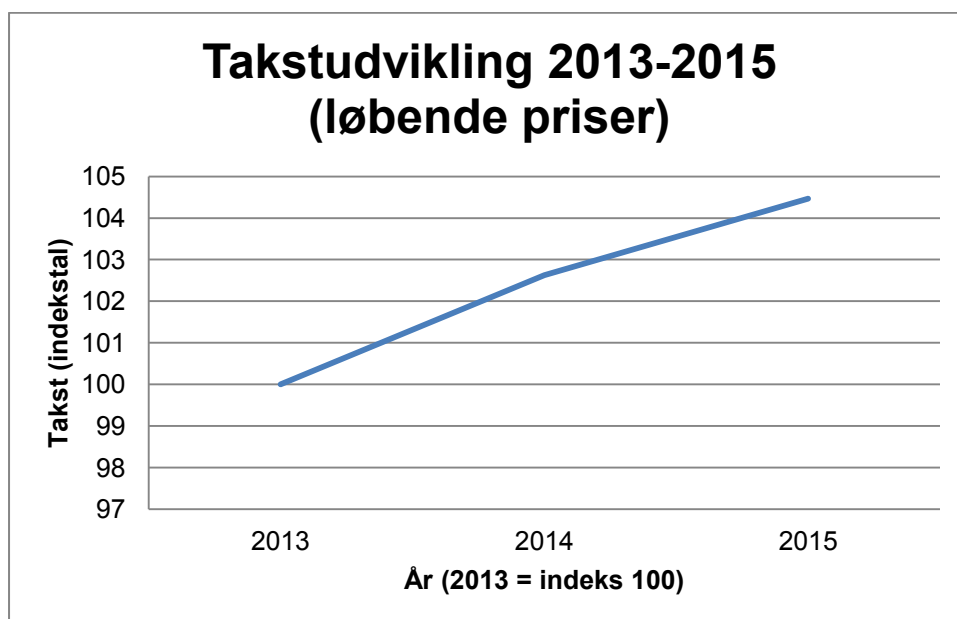
Den anvendte analysemodel har til formål dels at kortlægge den generelle takstudvikling over tid, dels at identificere den gennemsnitlige takstudvikling hos den enkelte driftsherre (kommune/region). Desuden undersøges takstudviklingen inden for de enkelte foranstaltningstyper (paragraffer).

Analysen af de indmeldte takster fra 2014 og 2015 viser, at der samlet set har været en stigning på 1,8 pct. i taksterne for tilbud i Nordjylland omfattet af rammeaftalen. Det skal bemærkes, at der er tale om en opgørelse i løbende priser. Fraregnes den almindelige pris- og lønudvikling (den kommunale p/l-sats) svarer det således til et svagt fald på 0,1 pct..

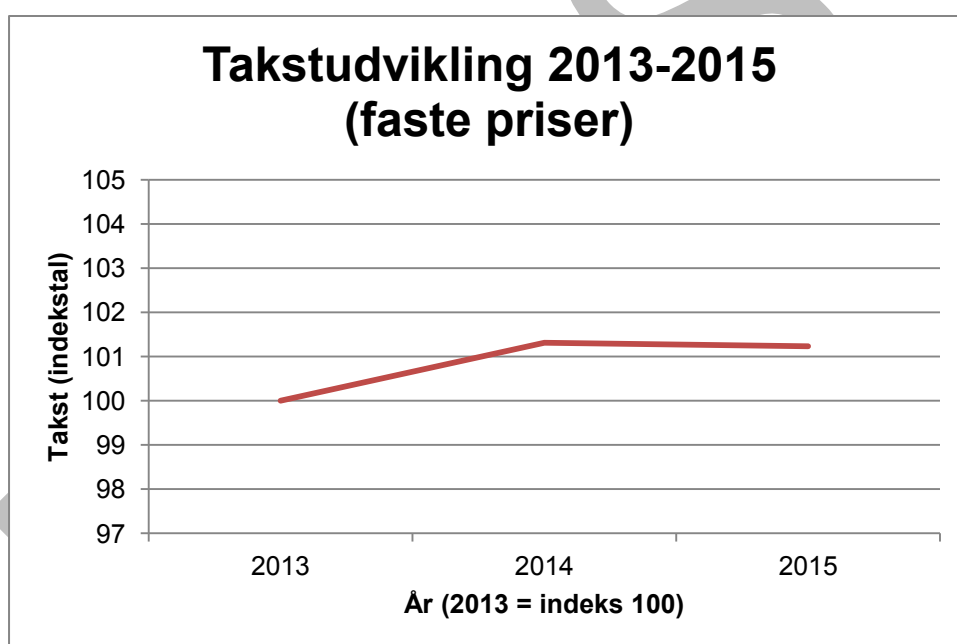
Ses der på prisudviklingen for taksterne i hele perioden fra 2013 til 2015 har der i løbende priser samlet set været tale om en prisstigning på 4,5 pct. i perioden i løbende priser. Omregnet til faste priser svarer det til en stigning på 1,2 pct. i perioden.

	2014 – 2015	2013 - 2015
Gennemsnitlig takststigning	1,8 %	4,5%

Tabel 1: Den gennemsnitlige takststigning i løbende priser for rammeaftaletilbuddene

Figur 1: Grafisk fremstilling af takstudviklingen 2013-2015 (i løbende priser) for rammeaftaletilbuddene

Figur 2: Grafisk fremstilling af takstudviklingen 2013-2015 (i faste priser) for rammeaftaletilbuddene

3. Prisudviklingen hos den enkelte driftsherre

Ses der på den gennemsnitlige prisudvikling hos de enkelte driftsherrer viser analysen, at der er en betydelig variation mellem de enkelte driftsherrer.

Kortlægningen viser, at der fra 2014 til 2015 har været en stigning i gennemsnitstaksten hos 5 driftsherrer, der ligger over pris- og lønudvikling på ca. 1,9 pct. i perioden, mens gennemsnitstaksten for de øvrige driftsherrer har været stort set uændret eller faldende driftsherrer (jf. tabel 2 nedenfor).

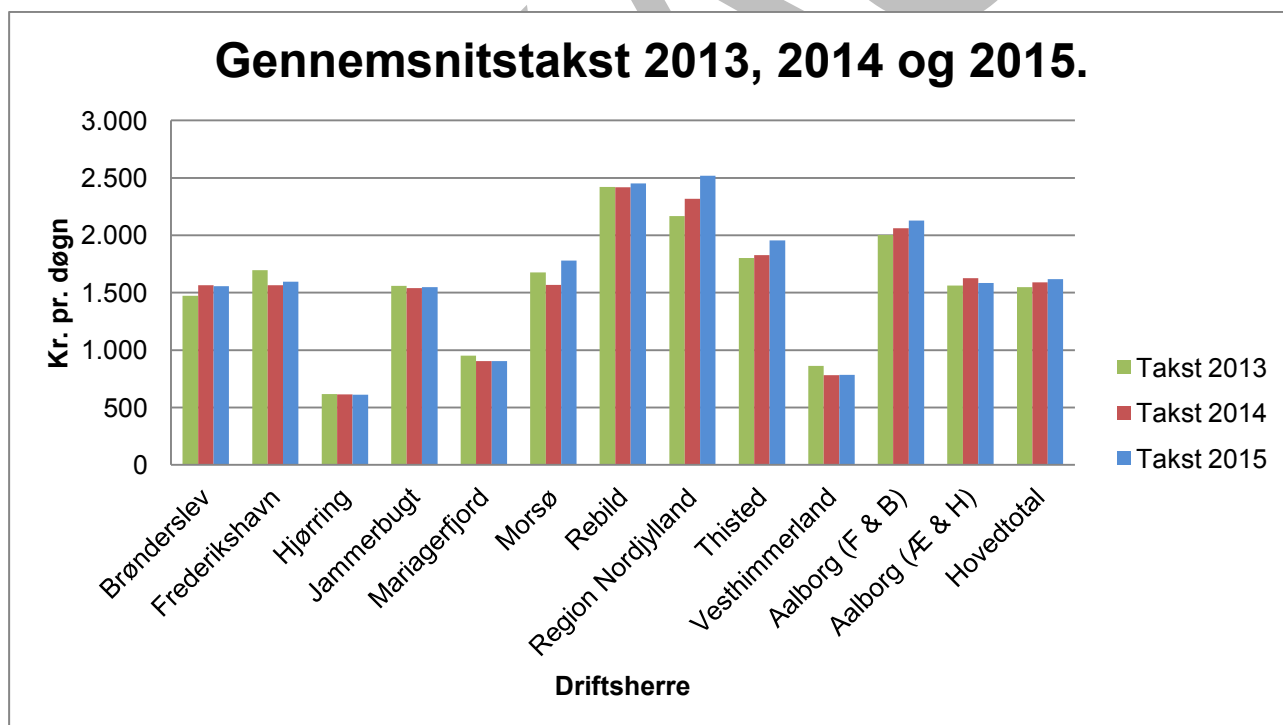
Hvis der tages udgangspunkt i udviklingen fra 2013 til 2015 har 5 driftsherrer haft en prisudvikling, der ligger over pris- og lønudviklingen på ca. 3,2 pct. i den toårige periode, mens de øvrige driftsherrer har haft en næsten uændret eller faldende gennemsnitstakst.

Analysen viser, at der fra år til år er en vis variation i, hvilke driftsherrer der har en faldende eller stigende gennemsnitstakst.

Driftsherre	Stigning i gennemsnitstakst	
	2014-2015	2013-2015
Brønderslev	-0,5%	5,8%
Frederikshavn	2,0%	-5,9%
Hjørring	-0,5%	-0,7%
Jammerbugt	0,5%	-0,7%
Mariagerfjord	0,0%	-5,2%
Morsø	13,6%	6,3%
Rebild	1,4%	1,3%
Region Nordjylland	8,7%	16,3%
Thisted	7,0%	8,5%
Vesthimmerland	0,2%	-9,0%
Aalborg (F & B)	3,2%	6,2%
Aalborg (Æ & H)	-2,6%	1,5%
Hovedtotal	1,8%	4,5%

Tabel 2: Procentvis stigning i gennemsnitstaksten fordelt på driftsherre (løbende priser)

I figuren nedenfor illustreres prisudviklingen over tid for hver driftsherre med søjlediagram.

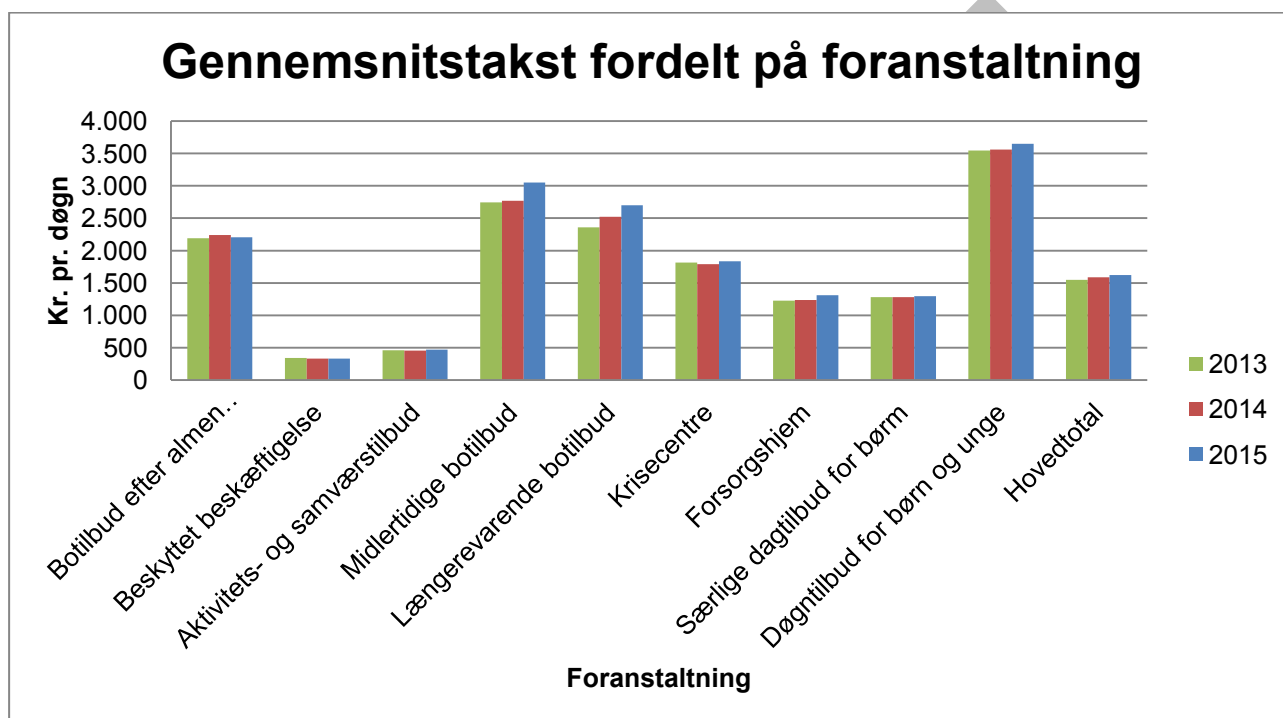
Figur 1: Gennemsnitstaksten for 2013, 2014 og 2015 fordelt på driftsherrer (løbende priser)

Der gøres opmærksom på, at den enkelte driftsheres gennemsnitstakst vil kunne blive påvirket i positiv eller negativ retning af en række forskellige forhold – taksten vil eksempelvis ændre sig over tid, hvis et tilbuds ydelser eller målgruppe gradvist ændrer sig. Det skal derfor understreges, at takstudviklingen for den enkelte driftsherre ikke kan ses som en direkte afspejling af den pågældende driftsheres omkostningseffektivitet.

Det skal til figur 1 desuden bemærkes, at søjlerne ikke er velegnet til at sammenligne takstniveauet på tværs af de forskellige driftsherrer, da den opgjorte gennemsnitstakst også vil afspejle tilbudsviftens sammensætning i den enkelte kommune /region. En driftsherre med mange dagtilbud i sin portefølje vil som udgangspunkt derfor fremstå med en meget lavere gennemsnitstakst end en driftsherre for mange døgntilbud.

4. Prisudviklingen fordelt på foranstaltninger

I nedenstående figur og tabel er prisudviklingen opgjort inden for de enkelte foranstaltningsområder. Der ses en væsentlig stigning på voksen-botilbudsområdet, mens der på de øvrige områder tegner sig et billede af ganske stor takststabilitet. Der henvises til bilag 2 for oversigter over prisudviklingen for de forskellige foranstaltningstyper fordelt på driftsherrer.

Figur 2: Gennemsnitstaksten for 2012, 2013 og 2014 fordelt på foranstaltning (løbende priser)

Foranstaltning (§)	Stigning i gennemsnitstakst	
	2014-2015	2013-2015
Botilbud efter almen boligloven m. støtte efter Serviceloven (ABL § 105 og SEL § 85)	-1,5%	0,6%
Beskyttet beskæftigelse (SEL § 103)	0,0%	-3,6%
Aktivitets- og samværstilbud (SEL § 104)	3,8%	2,2%
Midlertidige botilbud (SEL § 107)	7,1%	10,8%
Længerevarende botilbud (SEL § 108)	6,9%	14,5%
Krisecentre (SEL § 109)	2,5%	1,3%
Forsorgshjem (SEL § 110)	6,0%	7,0%
Særlige dagtilbud for børn (SEL § 32)	1,1%	1,4%
Døgntilbud for børn og unge (SEL § 67, stk. 2)	2,5%	2,9%
Hovedtotal	1,8%	4,5%

Tabel 3: Procentvis stigning i gennemsnitstaksten fordelt på foranstaltning (løbende priser)

5. Øvrige nøgletal for rammeaftaleområdet

Det samlede beregningsgrundlag for de rammeaftaletilbud, der indgår i analysen er godt 1,5 mia. kr. Det samlede antal pladser (såvel dag- som døgnpladser), der indgår i analysen, er godt 2.500 pladser. Der er stor forskel på, hvor mange pladser de enkelte driftsherrer indgår med. Nedenstående tabel viser fordelingen af pladsantallet på de enkelte kommuner og Regionen.

Driftsherre	Andel af det samlede antal pladser
Brønderslev	3,6%
Frederikshavn	3,5%
Hjørring	7,5%
Jammerbugt	1,2%
Mariagerfjord	7,2%
Morsø	1,6%
Rebild	0,9%
Region Nordjylland	18,7%
Thisted	2,3%
Vesthimmerland	9,9%
Aalborg (F & B)	7,7%
Aalborg (Æ & H)	35,7%
Hovedtotal	100,0%

Tabel 4: Fordelingen af det samlede antal pladser i analysen på driftsherrer

Der henvises til bilag 3 for øvrige nøgletal fordelt på driftsherrer (hhv. beregningsgrundlag, gennemsnitstakster, regulering og pladsantal).

6. Datagrundlag

Analysen af prisudviklingen for rammeaftaletilbuddene på det specialiserede socialområde er foretaget på baggrund af kommunernes og Regionens indberetning af taksterne for 2013 til 2015.

Takstanalysen er rensset for overførte overskud og underskud (reguleringer) fra tidligere år. De takster, der er indgået i analysen, er derfor ikke fuldt ud identiske med de takster, som faktureres.

Der er anvendt vægtede gennemsnit i beregningerne, dvs. at der ved beregningen af gennemsnittet er taget hensyn til tilbuddenes budget og pladsantal. (Modsat et almindeligt gennemsnit, hvor summen af taksterne blot ville blive divideret med antallet takster uden hensyntagen til tyngden af tilbuddene.)

For at kunne sammenligne taksterne over tid, er det kun de sociale tilbud, der har været omfattet af rammeaftalen i *alle* årene 2013-2015, der indgår i analysen. Det indebærer, at hverken nyoprettede tilbud eller nyligt lukkede tilbud indgår i analysen.

Takstanalysen indeholder desuden kun tilbud, som har dag- og døgn takster. Det indebærer, at timetakster (eksempelvis tillægsydelser) og tilbud/ydelser med objektiv finansiering er udeladt.

Analysen af prisudviklingen måler således alene udviklingen i de budgetterede grundtakster. Analysen af prisudviklingen er således ikke et udtryk for udviklingen i det faktiske udgiftsniveau på de omfattede tilbud.

Endvidere bemærkes at grundtaksterne for rammeaftaletilbuddene kun er én blandt flere påvirkninger af kommunernes udgifter til det specialiserede social- og undervisningsområde. Antal bru-

---

gere og det generelle serviceniveau i kommunen er andre faktorer, som kan have indflydelse på udgiftsudviklingen på områderne. Det samlede udgiftsniveau kan således godt være stigende, selvom taksterne falder, hvis antallet af borgere i tilbuddene er stigende. Der kan således ikke nødvendigvis påvises en direkte sammenhæng mellem udviklingen i taksterne og den generelle udgiftsudvikling på området.

Bilagsoversigt

Bilag 1: Prisudviklingen for de enkelte foranstaltningstyper fordelt på driftsherrer

Bilag 2: Øvrige nøgletal for de enkelte driftsherrer (beregningsgrundlag, pladstal, gennemsnitstakster, reguleringer i taksterne)

UDKAST

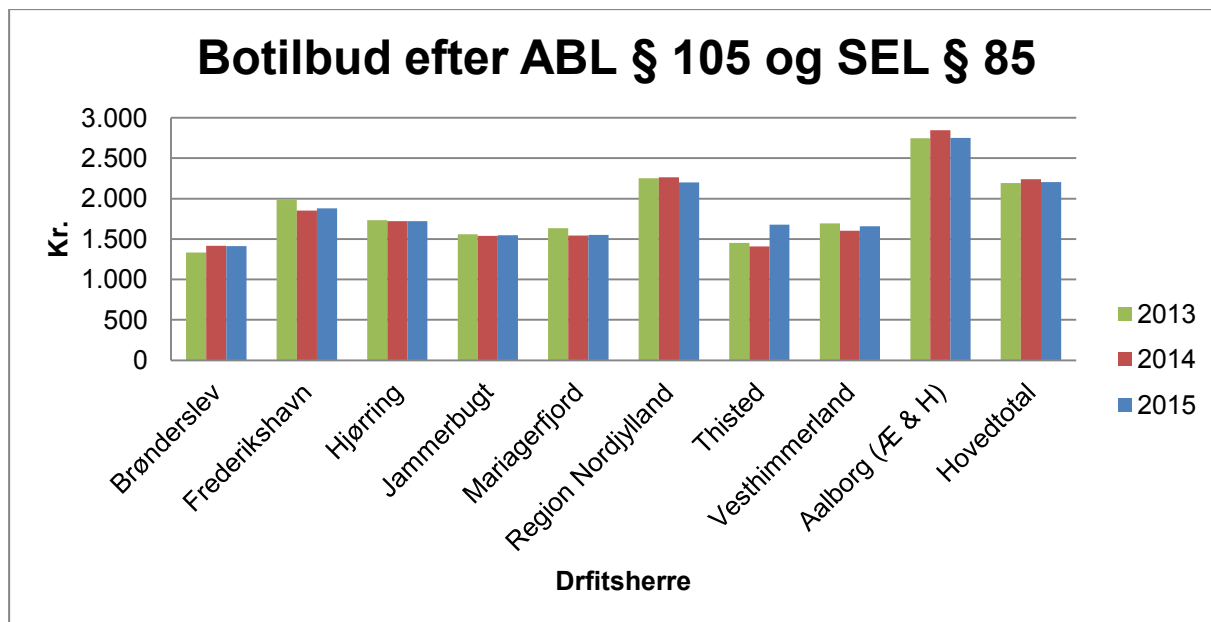

BILAG 1: Prisudviklingen for foranstaltningstyperne fordelt på driftsherrer

Botilbud opført efter almenboligloven med støtte efter serviceloven

Udviklingen i gennemsnitstakst på botilbud opført efter almenboligloven med støtte efter serviceloven fordelt på driftsherre. Det samlede pladsantal i analysen udgør 749 i 2015.

Det bemærkes, at der er anvendt løbende priser.

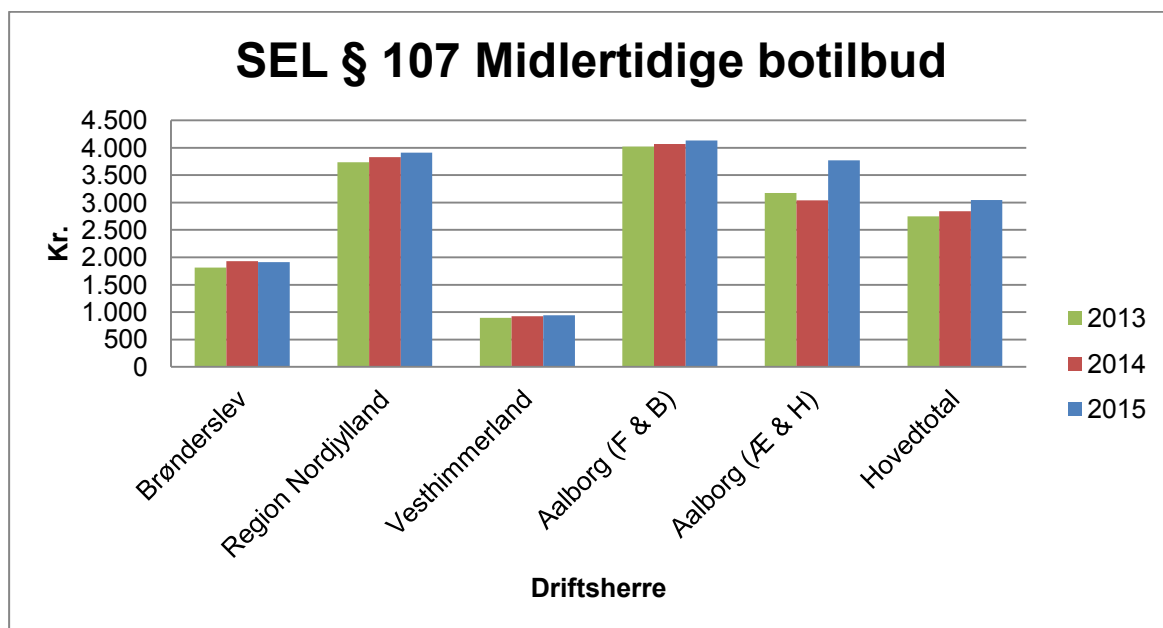

Driftsherre	Gns. takst 2015	Gns. takst 2014	Gns. takst 2013	Stigning 2014 - 2013	Stigning 2013 - 2015
Brønderslev	1.413	1.417	1.334	-0,3%	5,9%
Frederikshavn	1.882	1.851	1.983	1,7%	-5,1%
Hjørring	1.721	1.721	1.732	0,0%	-0,6%
Jammerbugt	1.548	1.541	1.560	0,5%	-0,7%
Mariagerfjord	1.553	1.543	1.636	0,7%	-5,1%
Region Nordjylland	2.202	2.266	2.252	-2,8%	-2,2%
Thisted	1.677	1.411	1.452	18,9%	15,4%
Vesthimmerland	1.658	1.602	1.696	3,5%	-2,2%
Aalborg (Æ & H)	2.749	2.845	2.748	-3,4%	0,0%
Hovedtotal	2.205	2.239	2.193	-1,5%	0,6%

BILAG 1: Prisudviklingen for foranstaltningstyperne fordelt på driftsherrer

Midlertidige botilbud SEL § 107

Det samlede pladsantal i analysen udgør 154 i 2015. Det bemærkes, at der er anvendt løbende priser.

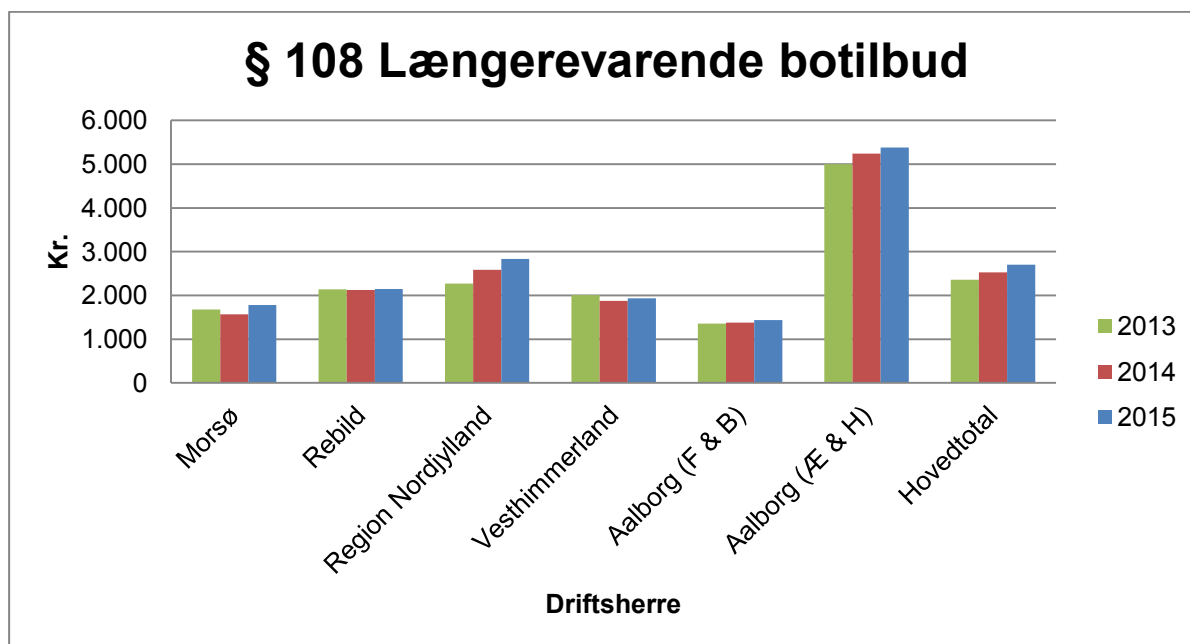

Driftsherre	Gns. takst 2015	Gns. takst 2014	Gns. takst 2013	Stigning 2014 - 2015	Stigning 2013 - 2015
Brønderslev	1.910	1.929	1.811	-1,0%	5,5%
Region Nordjylland	3.913	3.827	3.738	2,2%	4,7%
Vesthimmerland	939	922	895	1,9%	4,9%
Aalborg (F & B)	4.132	4.067	4.020	1,6%	2,8%
Aalborg (Æ & H)	3.773	3.039	3.177	24,1%	18,8%
Hovedtotal	3.046	2.843	2.749	7,1%	10,8%

BILAG 1: Prisudviklingen for foranstaltningstyperne fordelt på driftsherrer

Længerevarende botilbud SEL § 108

Det samlede pladsantal i analysen udgør 305 i 2015. Det bemærkes, at der er anvendt løbende priser.

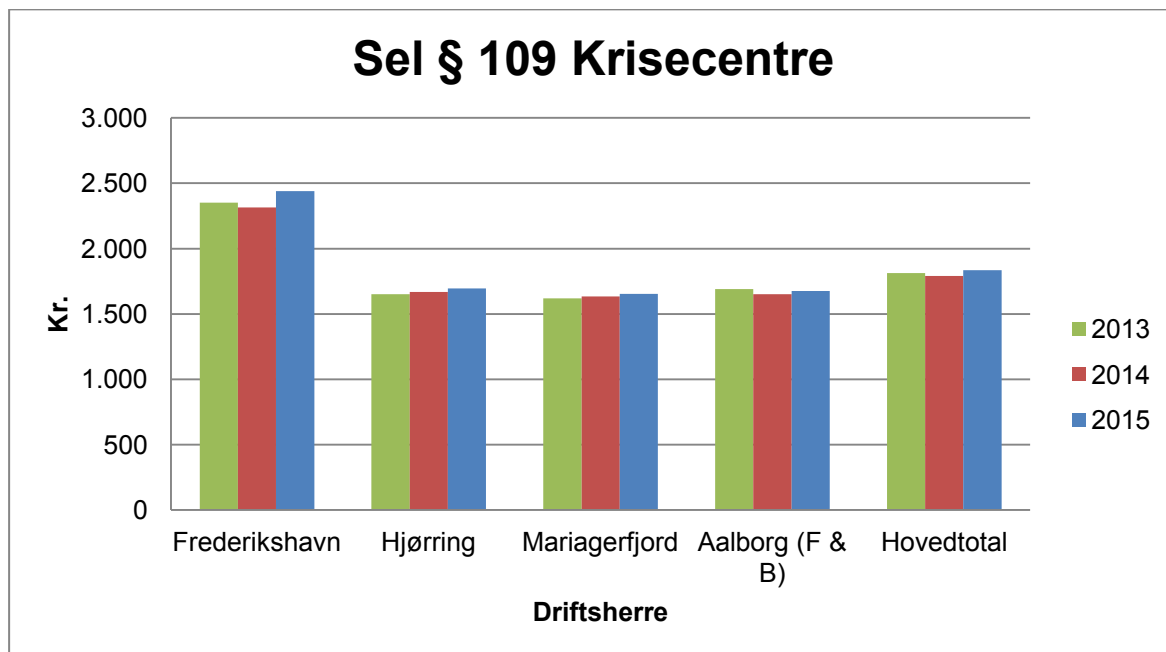

Driftsherre	Gns. takst 2015	Gns. takst 2014	Gns. takst 2013	Stigning 2014 - 2015	Stigning 2013 - 2015
Morsø	1.780	1.566	1.675	13,6%	6,3%
Rebild	2.147	2.122	2.138	1,2%	0,4%
Region Nordjylland	2.831	2.585	2.270	9,5%	24,7%
Vesthimmerland	1.931	1.878	2.006	2,8%	-3,8%
Aalborg (F & B)	1.437	1.375	1.352	4,5%	6,3%
Aalborg (Æ & H)	5.379	5.240	4.998	2,7%	7,6%
Hovedtotal	2.698	2.524	2.357	6,9%	14,5%

BILAG 1: Prisudviklingen for foranstaltningstyperne fordelt på driftsherrer

Krisecentre SEL § 109

Det samlede pladsantal i analysen udgør 19 i 2015. Det bemærkes, at der er anvendt løbende priser.

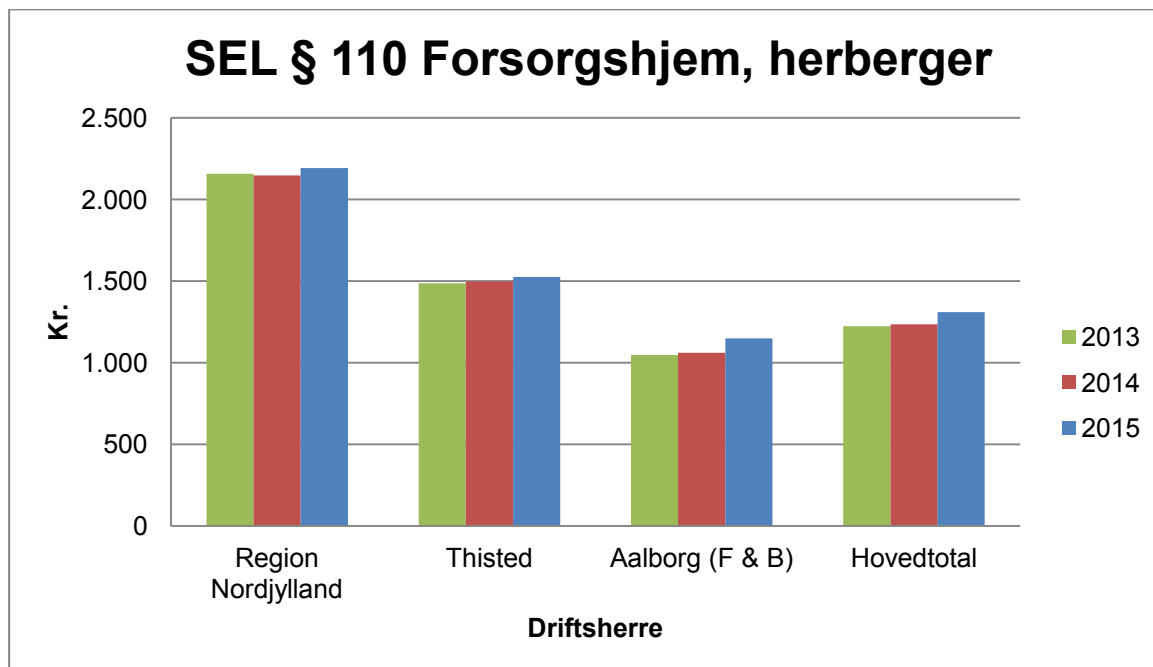

Driftsherre	Gns. takst 2015	Gns. takst 2014	Gns. takst 2013	Stigning 2014 - 2015	Stigning 2013 - 2015
Frederikshavn	2.440	2.315	2.352	5,4%	3,7%
Hjørring	1.695	1.668	1.651	1,6%	2,6%
Mariagerfjord	1.653	1.633	1.619	1,2%	2,1%
Aalborg (F & B)	1.677	1.651	1.691	1,6%	-0,9%
Hovedtotal	1.836	1.791	1.813	2,5%	1,3%

BILAG 1: Prisudviklingen for foranstaltningstyperne fordelt på driftsherrer

Forsorgshjem, herberger SEL § 110

Det samlede pladsantal i analysen udgør 126 i 2015. Det bemærkes, at der er anvendt løbende priser.

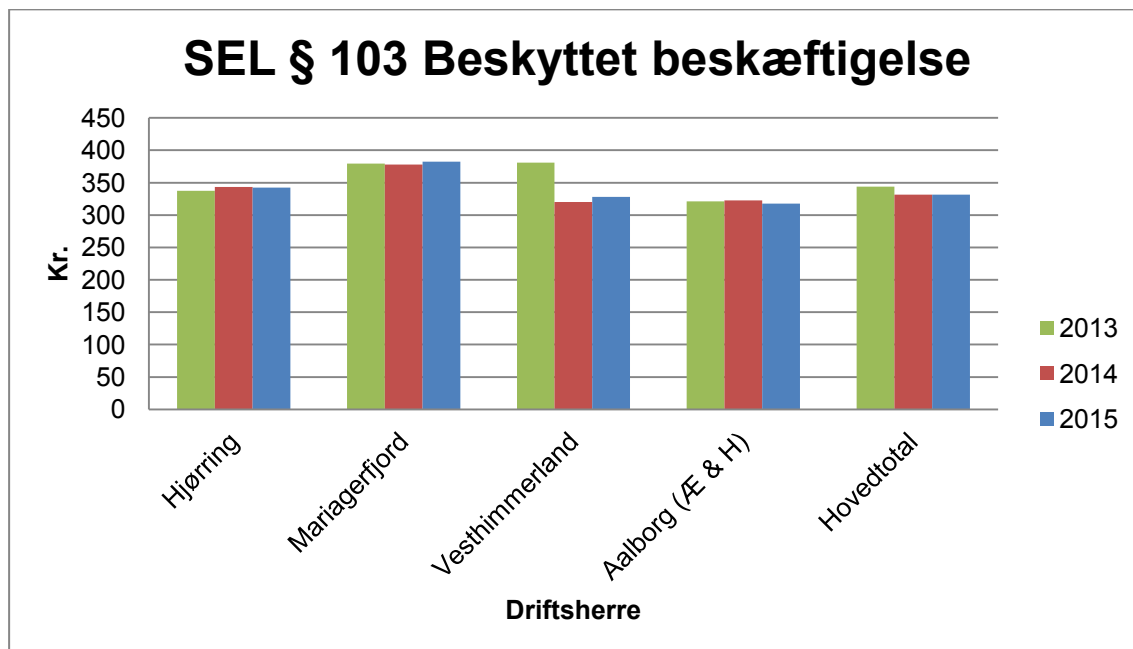

Driftsherre	Gns. takst 2015	Gns. takst 2014	Gns. takst 2013	Stigning 2014 - 2015	Stigning 2013 - 2015
Region Nordjylland	2.193	2.148	2.157	2,1%	1,6%
Thisted	1.525	1.498	1.487	1,8%	2,6%
Aalborg (F & B)	1.150	1.062	1.047	8,3%	9,8%
Hovedtotal	1.310	1.236	1.224	6,0%	7,0%

BILAG 1: Prisudviklingen for foranstaltningstyperne fordelt på driftsherrer

Beskyttet beskæftigelse SEL § 103

Det samlede pladsantal i analysen udgør 264 i 2014. Det bemærkes, at der er anvendt løbende priser.

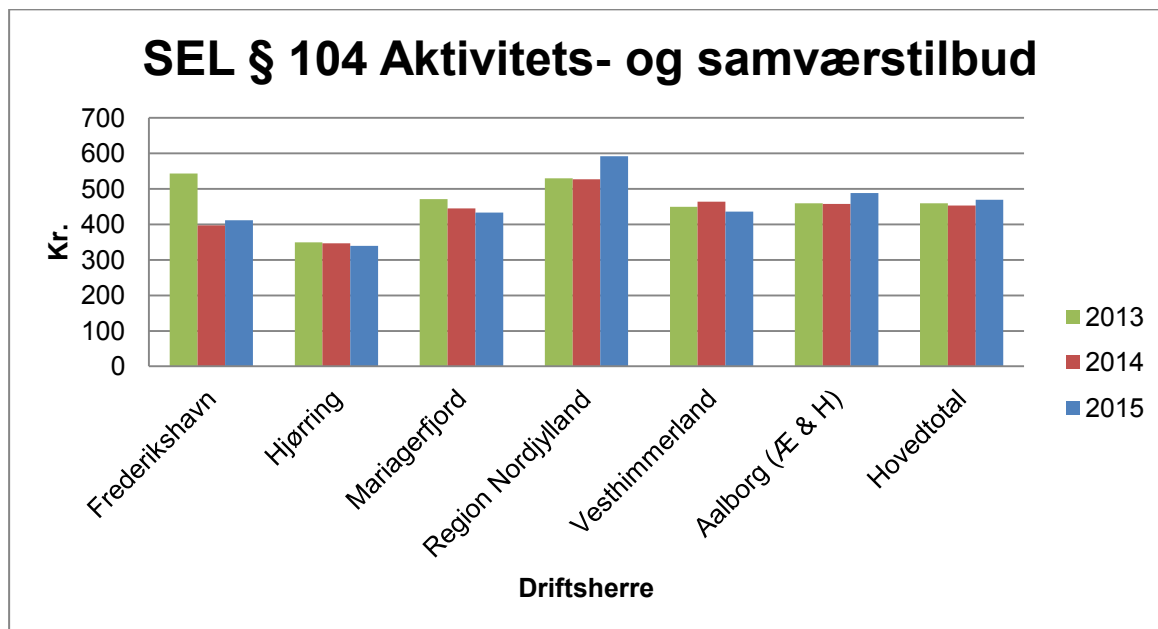

Driftsherre	Gns. takst 2015	Gns. takst 2014	Gns. takst 2013	Stigning 2014 - 2015	Stigning 2013 - 2015
Hjørring	342	343	338	-0,3%	1,4%
Mariagerfjord	382	378	379	1,1%	0,8%
Vesthimmerland	328	320	381	2,4%	-13,9%
Aalborg (Æ & H)	318	323	321	-1,6%	-1,2%
Hovedtotal	332	332	344	0,0%	-3,6%

BILAG 1: Prisudviklingen for foranstaltningstyperne fordelt på driftsherrer

Aktivitets- og samværstilbud SEL § 104

Det samlede pladsantal i analysen udgør 755 i 2015. Det bemærkes, at der er anvendt løbende priser.

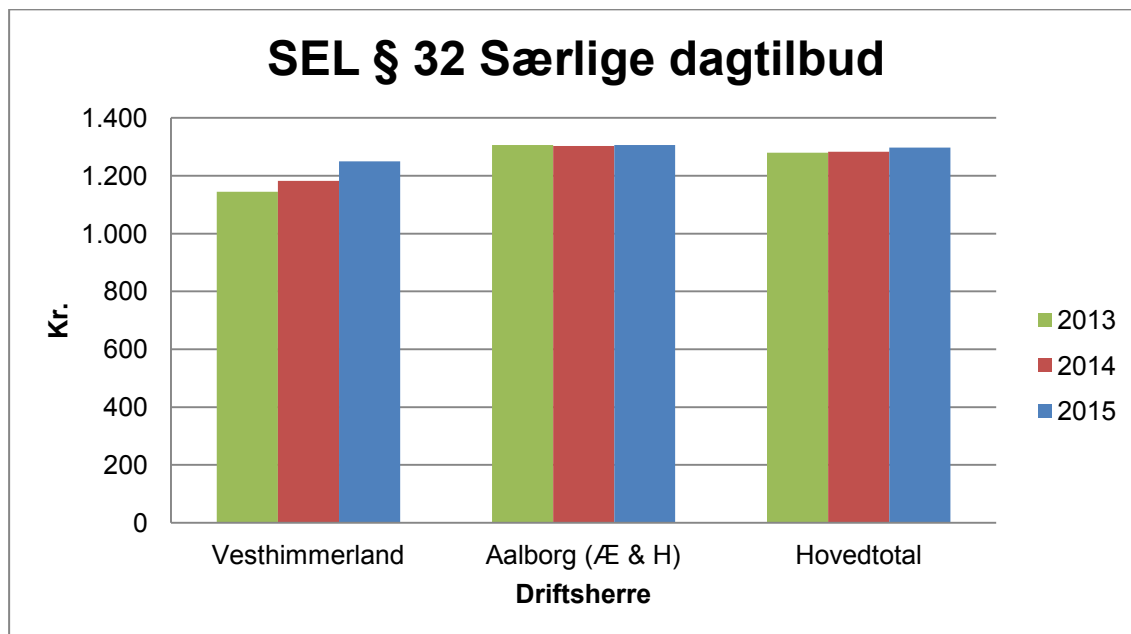

Driftsherre	Gns. takst 2015	Gns. takst 2014	Gns. takst 2013	Stigning 2014 - 2015	Stigning 2013 - 2015
Frederikshavn	412	397	543	3,8%	-24,2%
Hjørring	340	347	350	-2,0%	-2,9%
Mariagerfjord	433	445	471	-2,7%	-8,0%
Region Nordjylland	592	527	530	12,4%	11,7%
Vesthimmerland	436	464	449	-6,0%	-2,9%
Aalborg (Æ & H)	488	458	460	6,6%	6,2%
Hovedtotal	470	453	459	3,8%	2,2%

BILAG 1: Prisudviklingen for foranstaltningstyperne fordelt på driftsherrer

Særlige dagtilbud for børn (SEL § 32)

Det samlede pladsantal i analysen udgør 36 i 2015. Det bemærkes, at der er anvendt løbende priser.

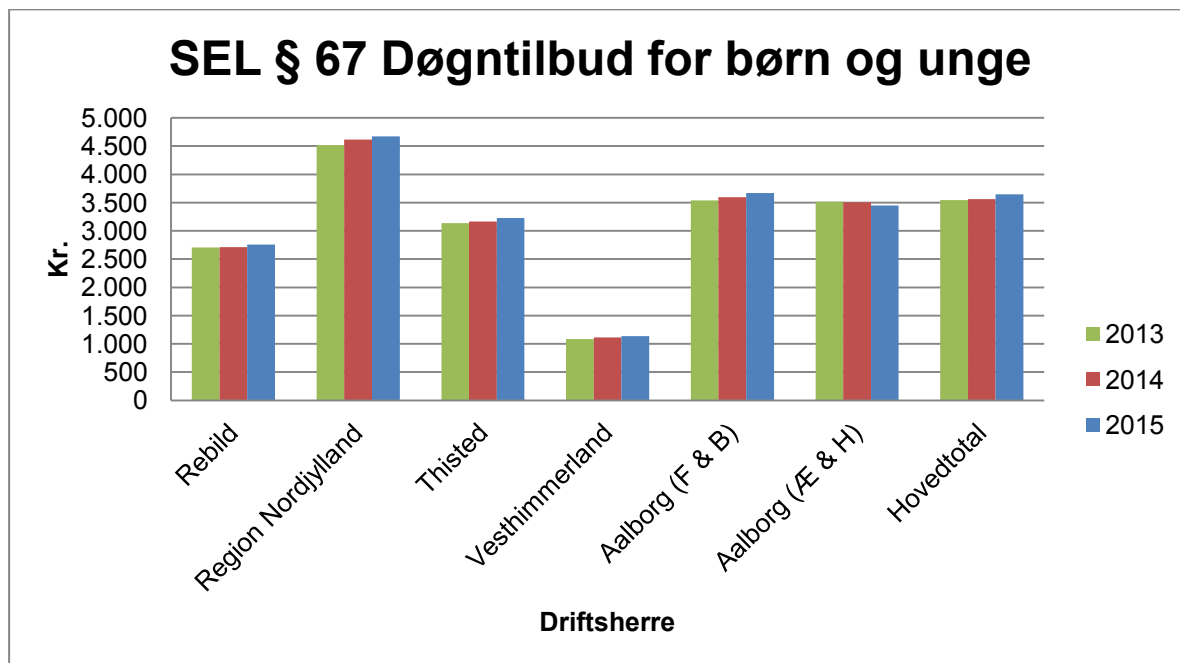
Driftsherre	Gns. takst 2015	Gns. takst 2014	Gns. takst 2013	Stigning 2014 - 2015	Stigning 2013 - 2015
Vesthimmerland	1.250	1.182	1.145	5,8%	9,2%
Aalborg (Æ & H)	1.306	1.303	1.306	0,2%	0,0%
Hovedtotal	1.297	1.283	1.279	1,1%	1,4%

BILAG 1: Prisudviklingen for foranstaltningstyperne fordelt på driftsherrer

Døgntilbud for børn og unge SEL § 67,2

Det samlede pladsantal i analysen udgør 135 i 2015. Det bemærkes, at der er anvendt løbende priser.

Driftsherre	Gns. takst 2015	Gns. takst 2014	Gns. takst 2013	Stigning 2014 - 2015	Stigning 2013 - 2015
Rebild	2.756	2.713	2.705	1,6%	1,9%
Region Nordjylland	4.673	4.617	4.521	1,2%	3,4%
Thisted	3.230	3.164	3.136	2,1%	3,0%
Vesthimmerland	1.137	1.115	1.086	1,9%	4,7%
Aalborg (F & B)	3.672	3.597	3.540	2,1%	3,7%
Aalborg (Æ & H)	3.451	3.503	3.516	-1,5%	-1,9%
Hovedtotal	3.649	3.561	3.545	2,5%	2,9%

Oversigt over det anvendte beregningsgrundlag

Driftsherre	Beregningsgrundlag 2015	Beregningsgrundlag 2014	Beregningsgrundlag 2013
Brønderslev	52.865.378,00	53.151.185,00	49.982.314,00
Frederikshavn	52.429.823,00	51.394.558,00	55.699.459,00
Hjørring	43.112.225,00	43.325.560,00	43.421.569,00
Jammerbugt	18.081.555,00	17.998.285,00	18.216.587,00
Mariagerfjord	60.684.811,00	60.711.638,00	64.001.728,00
Morsø	27.288.354,00	26.585.035,00	28.430.673,00
Rebild	21.476.524,00	21.176.200,00	21.210.378,00
Region Nordjylland	440.245.648,00	432.993.033,00	388.934.931,00
Thisted	42.095.274,00	39.990.071,00	38.788.032,00
Vesthimmerland	72.973.671,00	74.568.381,00	73.264.494,00
Aalborg (F & B)	154.518.000,00	148.232.685,00	140.352.189,00
Aalborg (Æ & H)	529.594.595,00	531.588.603,00	495.728.422,00
Hovedtotal	1.515.365.858,00	1.501.715.234,00	1.418.030.776,00

(Der er anvendt løbende priser)

Oversigt over gennemsnitstakster

Driftsherre	Gns. takst 2015	Gns. takst 2014	Gns. takst 2013	Gns. stigning 2014 - 2015	Gns. stigning 2013 - 2015
Brønderslev	1.557	1.566	1.472	-0,5%	5,8%
Frederikshavn	1.596	1.565	1.696	2,0%	-5,9%
Hjørring	612	615	616	-0,5%	-0,7%
Jammerbugt	1.548	1.541	1.560	0,5%	-0,7%
Mariagerfjord	904	904	953	0,0%	-5,2%
Morsø	1.780	1.566	1.675	13,6%	6,3%
Rebild	2.452	2.417	2.421	1,4%	1,3%
Region Nordjylland	2.518	2.317	2.166	8,7%	16,3%
Thisted	1.955	1.826	1.801	7,0%	8,5%
Vesthimmerland	784	783	861	0,2%	-9,0%
Aalborg (F & B)	2.127	2.062	2.003	3,2%	6,2%
Aalborg (Æ & H)	1.584	1.625	1.561	-2,6%	1,5%
Hovedtotal	1.618	1.589	1.549	1,8%	4,5%

(Der er anvendt løbende priser)

BILAG 2: Øvrige nøgletal for de enkelte driftsherrer**Oversigt over antal pladser og driftsherres andel af det samlede pladsantal**

Driftsherre	Sum af antal pladser 2015	Sum af antal pladser 2014	Sum af antal pladser 2013	Andel af det samlede antal pladser (2015)
Brønderslev	93,00	93,00	93,00	3,6%
Frederikshavn	90,00	90,00	90,00	3,5%
Hjørring	193,00	193,00	193,00	7,5%
Jammerbugt	32,00	32,00	32,00	1,2%
Mariagerfjord	184,00	184,00	184,00	7,2%
Morsø	42,00	46,50	46,50	1,6%
Rebild	24,00	24,00	24,00	0,9%
Region Nordjylland	479,00	512,00	492,00	18,7%
Thisted	59,00	60,00	59,00	2,3%
Vesthimmerland	255,00	261,00	233,00	9,9%
Aalborg (F & B)	199,00	197,00	192,00	7,8%
Aalborg (Æ & H)	916,00	896,00	870,00	35,7%
Hovedtotal	2.570,00	2.592,50	2.512,50	100,0%

Oversigt over regulering i taksterne

Indregnet regulering i taksterne som følge af over- eller underskud fremgår af tabellen nedenfor.

Driftsherre	Regulering 2015	Regulering 2014	Regulering 2013
Brønderslev	82,00	86,00	0,00
Frederikshavn	-413.328,00	1.085.595,00	-2.017.670,00
Hjørring	1.582.493,00	820.510,00	-347.389,00
Jammerbugt	-108.206,00	0,00	-934.833,00
Mariagerfjord	-7.197.884,00	-4.050.441,00	-1.588.078,00
Morsø	0,00	0,00	0,00
Rebild	-1.320.619,00	-768.587,00	0,00
Region Nordjylland	-1.638.511,00	0,00	-10.851.244,00
Thisted	307.773,00	-608.247,00	284.821,00
Vesthimmerland	-546.700,00	1.200.755,00	1.457.504,00
Aalborg (F & B)	18.994,00	176.444,00	-427.812,00
Aalborg (Æ & H)	0,00	0,00	-6.693.946,00
Hovedtotal	-9.315.906,00	-2.143.885,00	-21.118.647,00

(Negativt fortegn er overskud = reduktion af taksterne)

Forklaringer på de stigninger i gennemsnitstaksten i Region Nordjylland, der kan ses i takstanalysen

I takstanalysen af priserne i rammeaftale 2015, der er blevet udarbejdet i forbindelse med styringsaftalen, fremgår det, at gennemsnitstaksten for Region Nordjyllands § 108-tilbud er steget med 24,7 % i perioden 2013-2015.

Dette og andre tal er misvisende i forhold til den faktiske udvikling i Region Nordjyllands takster. Den tilsyneladende stigning i gennemsnitstaksterne, dækker over at designet af takstanalysen ikke kan håndtere overgangen fra enhedstakster til differentierede takster. Således burde alle de tilbud, som er overgået fra enhedstakster til differentierede takster i den periode takstanalysen dækker, ikke være medtaget i analysen af udviklingen af takster.

Ligeledes tager analysedesignet ikke højde for, at sammensætningen af ydelser ændres over tid.

Takstanalysens design siger noget om udviklingen i gennemsnitstaksterne og er baseret på et vægtet gennemsnit, hvor hver takst vægtes med det tilhørende antal pladser. En ændring i gennemsnittet kan således forårsages af to elementer; ændringer i de faktiske takster eller ændring i antallet af pladser for de enkelte takster.

Ved tilbud med differentierede takster vil sammensætningen af pladser ændres over tid som følge af ændringer i efterspørgslen, derved kan det vægtede takstgennemsnit stige, på trods af de faktiske takster ikke er steget.

Brugen af et vægtet gennemsnit som indikator på takst udviklingen giver således nogle problemer, hvis man som i Region Nordjylland har flere tilbud, der er overgået til differentierede takster.

Region Nordjyllands mål ved overgangen til differentierede takster

Region Nordjylland har ved omlægning fra enhedstakster til differentierede takster haft følgende fokuspunkter for processen:

- De nye differentierede takster skulle kun gælde for nyvisiteringer og ved revisitation som følge af tilbud om ny bolig eller grundet ændringer i borgernes funktionsniveau
- Udgangspunktet for beregningen af differentierede takster var, at de samlede faktiske udgifter for kommunerne ved identiske opgaver før og efter omlægningen enten skulle være uændrede eller faldende.

Administrationen

Planlægger
Anders H. Hildestad
Direkte: 29 41 30 82
anhahi@rn.dk

3. marts 2015

Disse fokuspunkter er blevet overholdt ved alle omlægninger. På trods af dette gør brugen af vægtet gennemsnit i takstanalysen som sagt, at Region Nordjylland ser ud til at have en stigning i taksterne på § 108-tilbud på 24,7 %.

Den primære svaghed ved brug af vægtet gennemsnit

Hvordan svaghederne ved det vægtede gennemsnit slår igennem kan som et eksempel illustreres ved overgangen til differentierede takster på Region Nordjyllands Socialpsykiatrisk Boform Vestervang, som overgik til differentierede takster per 2013. Den reelle udvikling i taksterne og sammensætningen af pladser på Vestervang fremgår af tabellerne nedenfor.

Tabel 1. Takstudvikling på Vestervang 2013-2015

Socialpsykiatrisk Boform Vestervang	2013		2014		2015	
	Pladser	Takst (kr.)	Pladser	Takst (kr.)	Pladser	Takst (kr.)
Oprindelig enhedstakst	28	1.801	17	1.777	17	1.816
Ny differentieret takst 1	0	2.321	8	2.354	8	2.408
Ny differentieret takst 2	0	1.616	3	1.639	3	1.676
Vægtet gennemsnitstakst		1.801		1.889		1.931

Tabel 2. Udvikling i de enkelte takstniveauer i procent

Socialpsykiatrisk Boform Vestervang	Takstændring		
	2013 - 2014	2014 - 2015	2013 - 2015
Oprindelig enhedstakst	-1,3%	2,2%	0,8%
Ny differentieret takst 1	1,4%	2,3%	3,7%
Ny differentieret takst 2	1,4%	2,3%	3,7%
Vægtet gennemsnitstakst	4,9%	2,2%	7,2%

Som det fremgår af tabel 1 og 2 er den faktiske udvikling af taksterne målt i procent ikke meget ud over løn- og pristalsfremskrivningen i perioden.

Men når der som følge af ændringer i efterspørgslen sker en ændring i sammensætningen af pladser på de forskellige takster som mellem 2013 og 2014, bliver stigningen i den vægtede gennemsnitstakst større end den reelle ændring af de enkelte takster, som det fremgår af tabel 2. I år 2014-2015, hvor der ikke er en ændring i sammensætningen, passer det vægtede gennemsnit fint overens med den faktiske udvikling i taksterne.

Yderligere svagheder ved analysedesignet

Udover ændringer i sammensætningen af antallet af pladser er der to yderligere fejlkilder i det anvendte analysedesign, som påvirker resultaterne i takstanalysen.

For det første bliver hovedparten af eventuelle tillægsydelse til den oprindelige enhedstakst indregnet i de nye differentierede takster. Da det vægtede gennemsnit – som det fremgår af takstanalysen – ikke tager højde for dette, giver det en fejlkilde i året for omlægningen, når en lav enhedstakst bliver omdannet til en højere differentieret takst, hvor tillægsydelse nu er indregnet. I det vægtede gennemsnit vil det fremstå som en stigning i taksten, på trods af at de reelle udgifter forbundet med indsatsen vil være uændrede eller være faldet.

Region Nordjylland har desuden anvendt forskellige måder for indmelding af ændrede antal pladser for de enkelte takstniveauer. Denne forskel i indberetningspraksis forstærker svaghederne ved anvendelse af vægtede gennemsnit.

Ved CDH, de socialpsykiatriske botilbud og Specialbørnehjemmene har Region Nordjylland indmeldt et antal pladser for de enkelte takstniveauer, som tager afsæt i den måde pladserne efterspørges på ved tidspunktet for budgetlægningen. Det vil sige, at indberetningen over en årrække afspejler en gradvis overgang til det nye takstsystem.

Ved Sødisebakke har Region Nordjylland imidlertid indmeldt den forventede *fremtidige* fordeling af antal pladser for de enkelte takstniveauer, som man forventer, at det ser ud, når alle pladser på et tidspunkt er overgået til at sælges i form af differentierede takster. En høj andel af stigningen i gennemsnitstaksterne for Region Nordjylland kan således henføres til en forventning om, at kommunerne til stadighed efterspørger de mere komplekse ydelser ved Sødisebakke. Indberetningen af antal pladser på de enkelte takstniveauer ved Sødisebakke er således fejlagtig, idet indberetningen ikke afspejler den faktiske måde hvor på kommunerne for nuværende køber pladserne.

Derved bliver effekten af svaghederne ved brug af det vægtede gennemsnit forstærket ved Sødisebakke i året hvor overgangen til nyt takstsystem sker. Ved de andre tilbud vil effekten af svagheden slå igennem gradvist i takt med, at de sidste borgere overgår til det nye takstsystem, som illustreret i eksemplet med Socialpsykiatrisk Biform Vestervang.

Takstanalysen medtager kun tilbud, der har været en del af rammeaftalen i hele perioden 2013-2015 for at sikre stringens i grundlaget for analysen. Analysen tager blot ikke højde for, om et tilbud i denne periode har skiftet til en ny takststruktur, som Region Nordjylland har gjort med CDH, Specialbørnehjemmene og Sødisebakke.

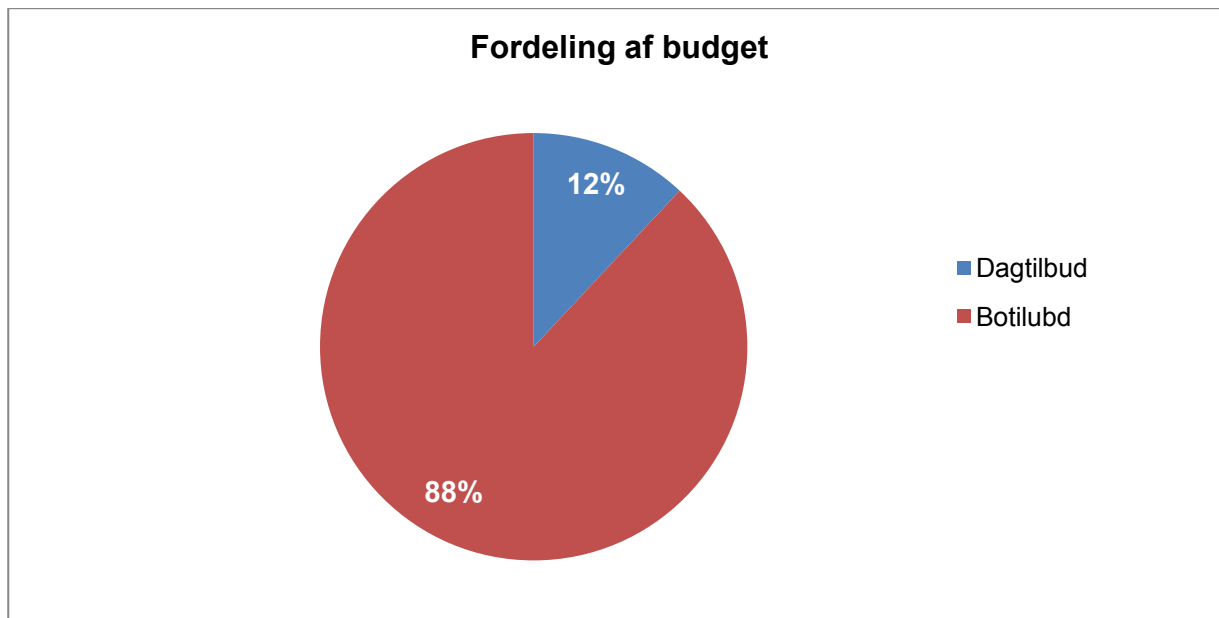
I det tilfælde gør de nævnte svagheder ved det vægtede gennemsnit, at taksterne fra de forskellige år ikke kan sammenlignes på en meningsfuld måde på tværs af perioden.

Behov for et nyt udgangspunkt for analyse af takstudvikling

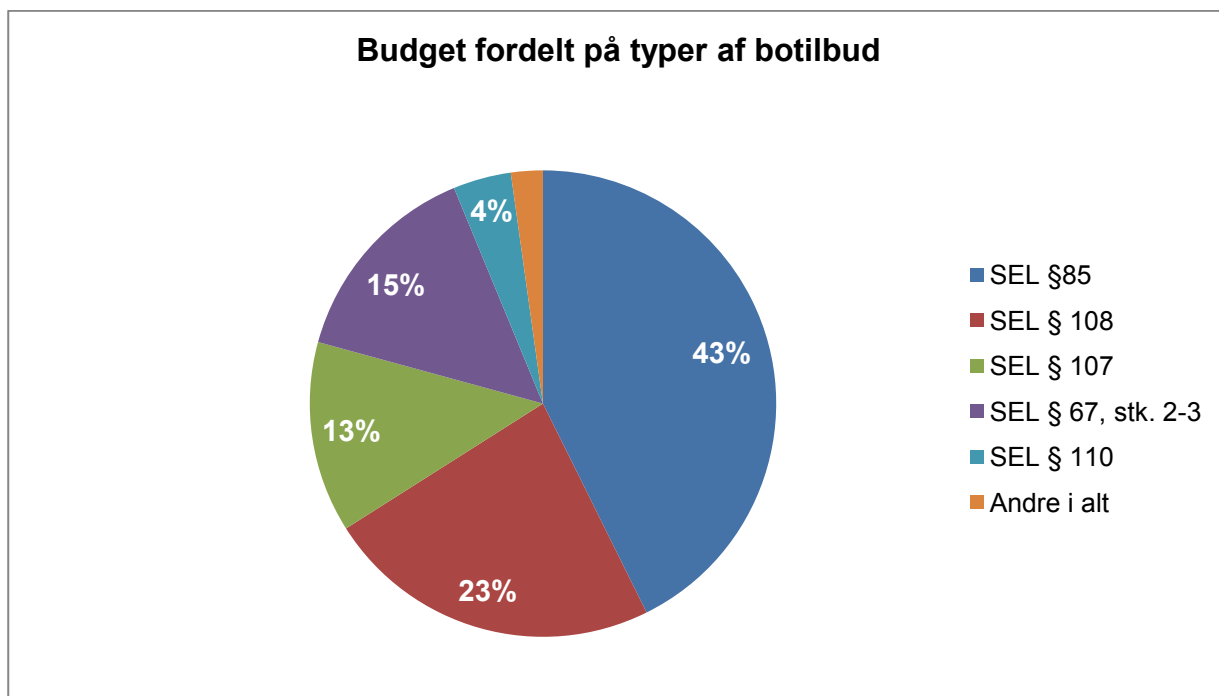
Region Nordjylland vurderer på baggrund af den ovennævnte beskrivelse af problemstillinger i den nuværende takstanalyse, at det vægtede gennemsnit som indikator for den reelle udvikling i taksterne er svækket så meget, at det ikke kan bruges fremadrettet som grundlag for takstanalysen.

Overordnede nøgletal for rammeaftaletilbud

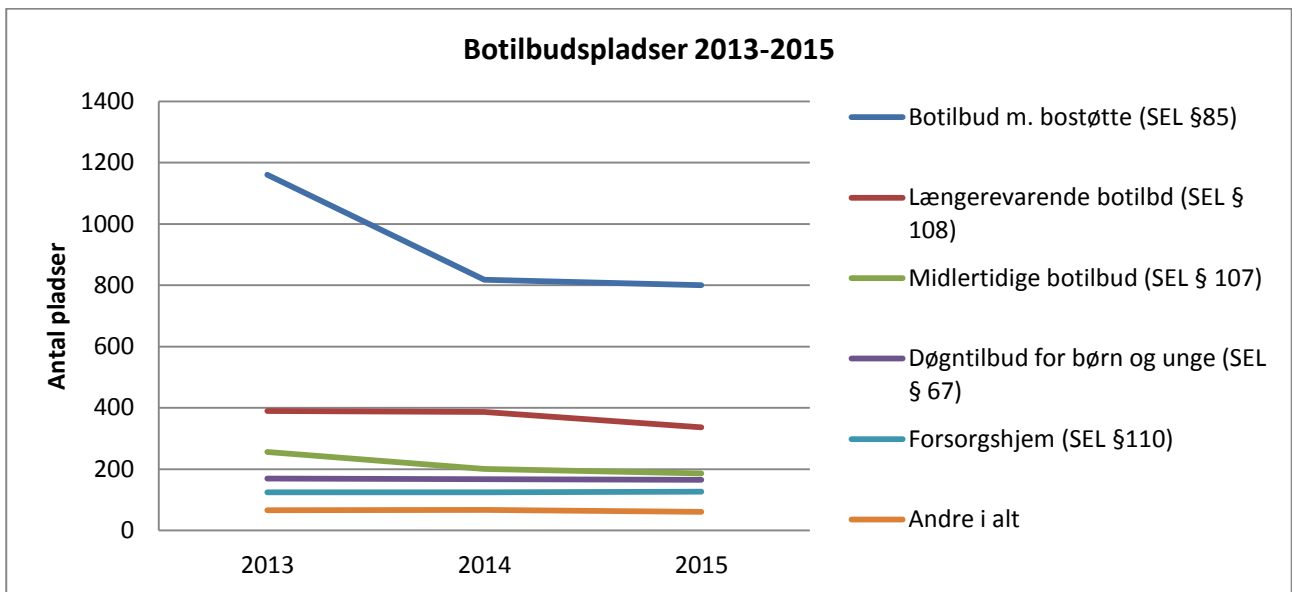
Følgende nøgletal er baseret på data fra takstindmeldingerne for rammeaftaletilbuddene i perioden 2013-2015. Det bemærkes, at takstindmeldingen fra 2012 ikke er medtaget pga. problemerne med datakvaliteten det år. Det bemærkes endvidere, at der er forskel på hvilke/hvor mange tilbud, der har været omfattet af rammeaftalen det enkelte år.

Figur 1 (Fordeling af budget 2015 på type af rammeaftaletilbud)

Figur 2 (Fordeling af budget 2015 på typer af botilbud)

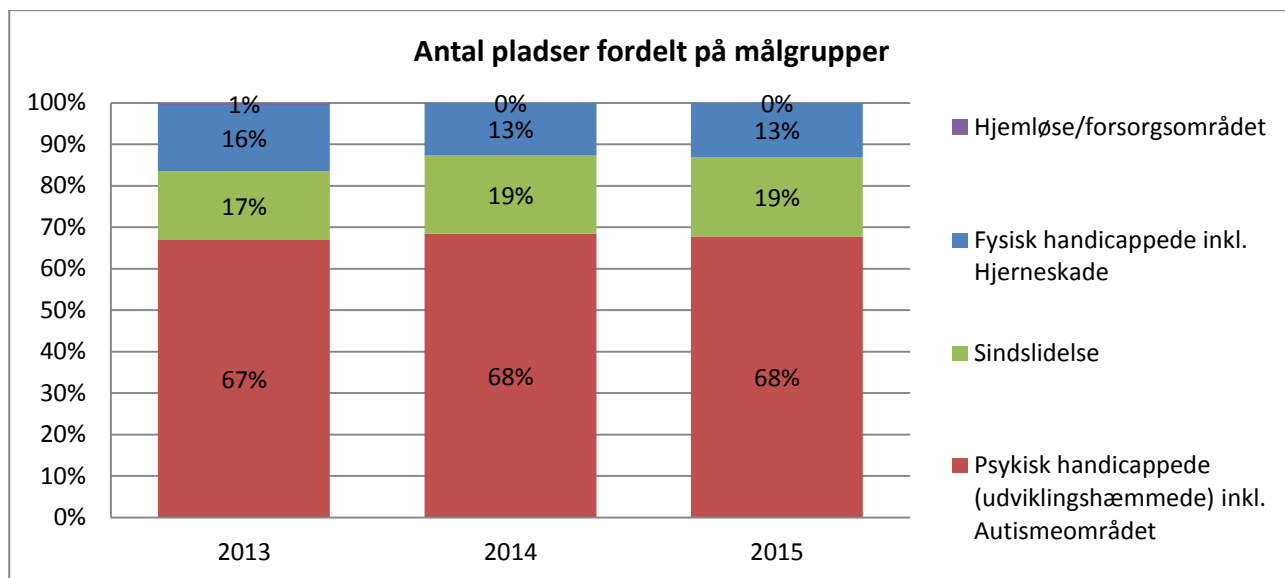
Figur 3

Det samlede antal pladser har været faldende siden 2013. Der har især været et fald fra 2013 til 2014 i antallet af pladser i botilbud med §85 bostøtte.

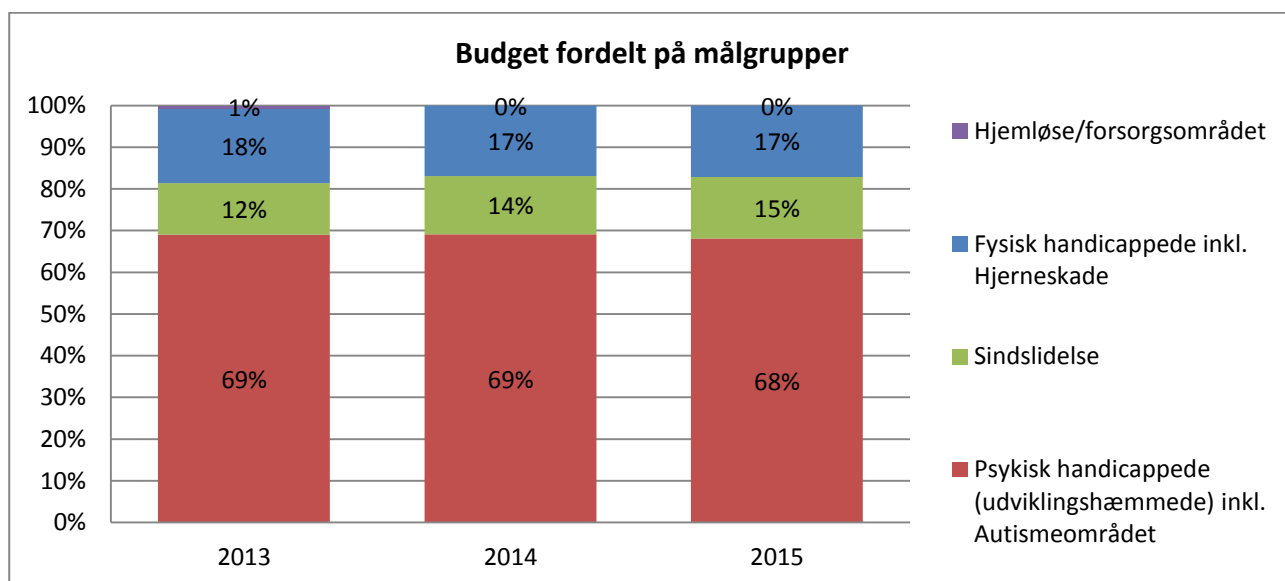

Målgrupper

Figur 4 viser, at der indenfor botilbud med bostøtte efter § 85 er langt flest pladser til psykisk handicappede (68% i 2015). Figur 5 nedenunder viser, at disse pladser økonomiske tyngde svarer til andelen af pladser, nemlig 68% i 2015.

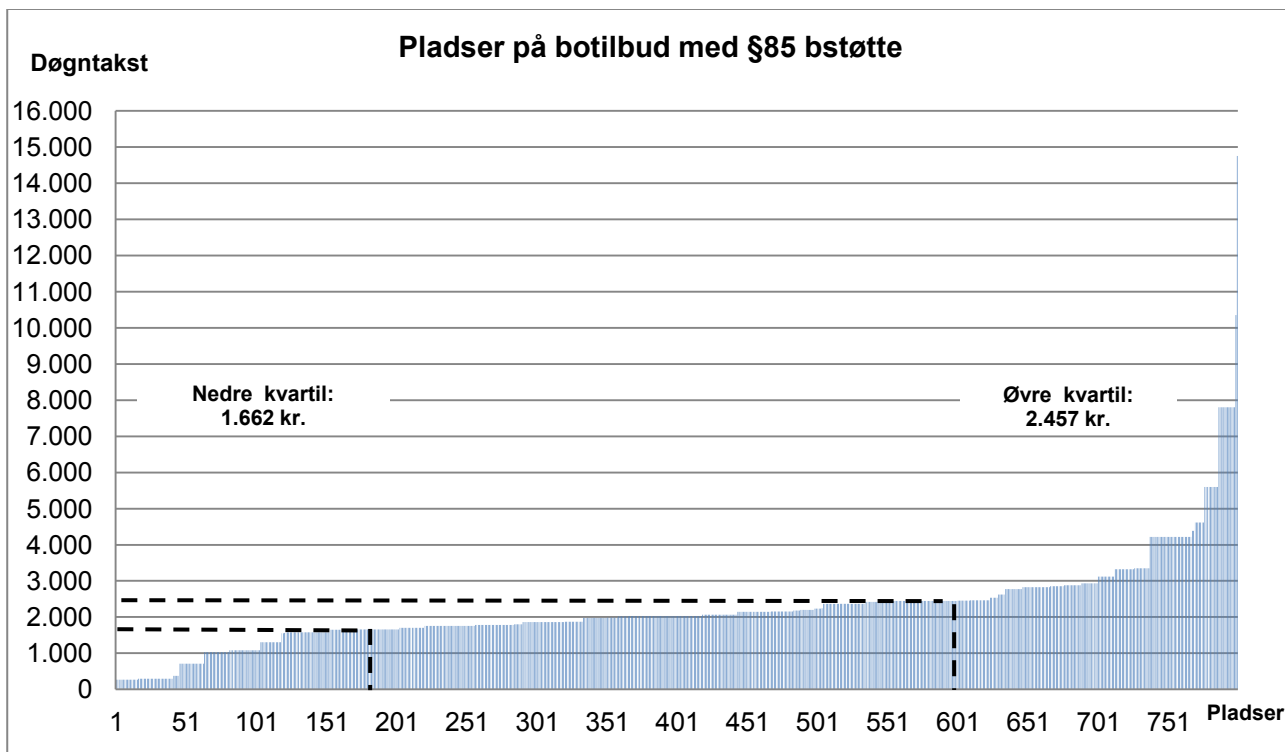
Figur 4

Figur 5

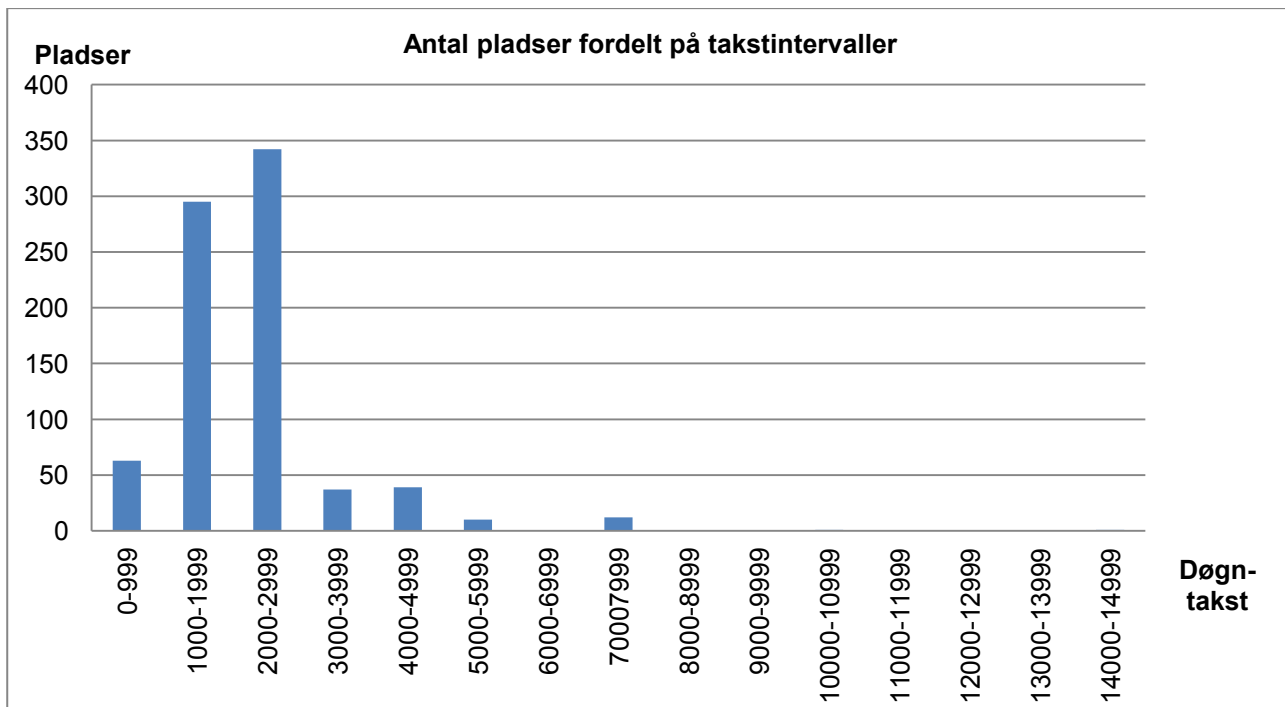
Spredning

Det ses af figur 6 herunder at mediankvartilen – dvs. de midterste 50% af pladserne - ligger i intervallet mellem 1.662 kr. og 2.457 kr.

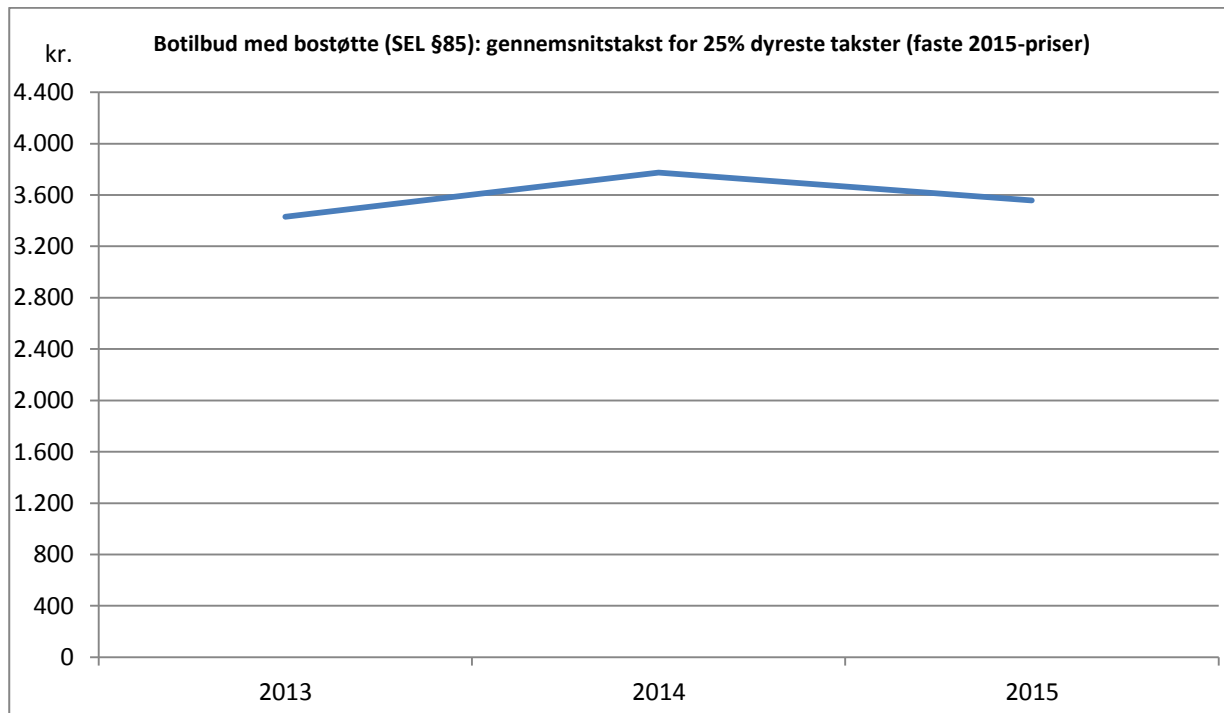
Figur 6

Samme pointe kan også illustreres som i figur 7 herunder, hvor det ses, at langt størstedelen af pladserne har en takst mellem 1000 kr. og 3000 kr. Indenfor dette interval er der 637 pladser svarende til 79,6% af de i alt 800 pladser.

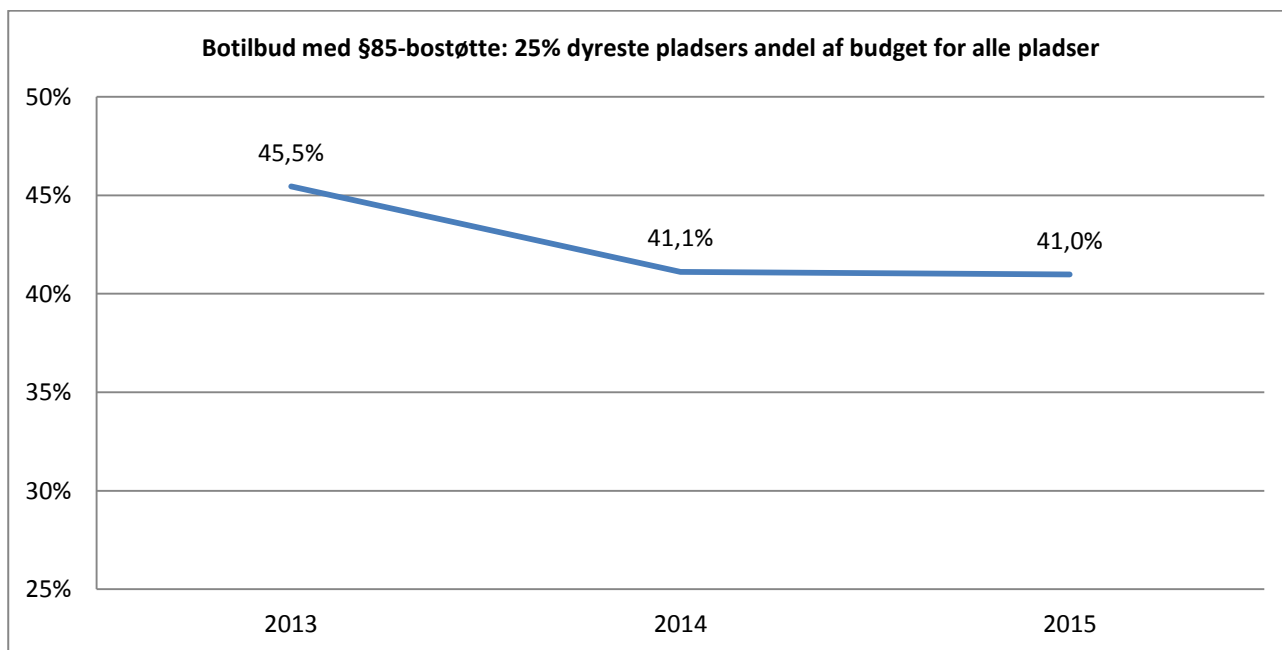
Figur 7

Figur 8 herunder viser, at gennemsnitstaksten for de 25% dyreste pladser er faldet en lille smule i 2015 efter at være steget fra 2013 til 2014.

Figur 8

De dyreste pladsers tyngde i forhold til det samlede budget er nogenlunde uændret fra 2013 til 2014.

Figur 9

Sekretariat
for rammeaftaler

Oversigt over indmeldinger til Udviklingsstrategien for 2016

1. AFKRYDSNINGSSKEMAER OG "FRI-TEKST" VEDR. SAMMENHÆNG MELLEM UDBUD OG EFTERSPØRGSEL

VOKSENOMRÅDET

1. I hvilken grad oplever kommunen¹ sammenhæng mellem kommunens behov for specialiserede tilbud til nedenstående målgrupper på voksenalderen, og det samlede udbud af specialiserede tilbud til denne målgruppe, der er omfattet af Udviklingsstrategien i Rammeaftalen?

Bemærk: Voksenområdet omfatter voksne fra og med 18 år.

Angiv svar med ét X for hver af nedenstående målgrupper	Opfyldelsesgrad efter skala fra 1-5 (1=mindst grad og 5= højest grad)					
	1	2	3	4	5	Ved ikke
Fysisk funktionsnedsættelse ⁱ			H, R	B, F, V, MA	MO, T, AÆH, L, J	AFB
Hjerneskode - herunder både medfødt og erhvervet ⁱⁱ			B, V, MA	H, AÆH, AFB, J, R	F, MO, T, L	
Udviklingsforstyrrelser ⁱⁱⁱ			F	B, H, V, T, AÆH, MA, R	MO, AFB, L, J	
Udviklingshæmning ^{iv}			R	B, H, V	F, MO, T, AÆH, MA, L, J	AFB
Anden intellektuel/kognitiv forstyrrelse ^v		R	B, MA	F, H, V, J	MO, T, AÆH, AFB, L	
Psykiske vanskeligheder - herunder sindslidelse ^{vi}			F, V, MA	B, H, R	MO, T, AÆH, AFB, L, J	
Multiple funktionsnedsættelser ^{vii}			J, R	B, F, H, V	MO, T, AÆH, MA, L	AFB
Sjældent forekommende funktionsnedsættelser ^{viii}		V	H, J, R	F	B, MO, T, AÆH, MA, L	AFB
Hjemløshed ^{ix}		B	V, MA	H, J, R	F, MO, T, AFB, L	AÆH
Overgreb - herunder voldsramte kvinder ^x			H, V, MA	R	MO, T, AFB, L, J	B, F, AÆH
Misbrug (alkohol- og stofmisbrug) ^{xi}			B, H, V, MA	F, J, R	MO, T, AFB, L	AÆH
Øvrige svære sociale problemer ^{xii}			B, H, V, MA, J, R	F	MO, T, L	AÆH, AFB

Hvis kommunen svarer "1-2" til en eller flere af ovenstående målgrupper, uddyb da svar med beskrivelse af, hvor der opleves mindre grad af sammenhæng med en nærmere specifikation af målgruppen og angivelse af tilbudstype (§) samt eksempelvis antal pladser, indhold i tilbud m.v.:

Brønderslev Kommune: Hjemløse: Kommunen har ikke boliger/herberger, hvor hjemløse kan indlogeres midlertidigt. Kommunen oplever, at hjemløse indlogeres sig på forsorgshjem/herberger i andre kommuner. Det vanskeliggør, at hjælpe borgeren fremadrettet og i egen kommune.

Hjørring Kommune: Der pågår i øvrigt overvejelser om hjemtagelse med hensyn til den fremtidige løsning af opgaver der vedr. dysartri, stemme og stamme.

Vesthimmerlands Kommune: Kommunen har kendskab til et par sager indenfor kategorien sjældent forekommende funktionsnedsættelser. Disse borgere er visiteret ind i private tilbud udenfor Region Nordjylland.

Rebild Kommune: Udfordring i forhold til tilbud til yngre demente.

¹ Anvendte forkortelser:

B (Brønderslev Kommune), F (Frederikshavn Kommune), H (Hjørring Kommune), J (Jammerbugt Kommune), L (Læsø Kommune), MA (Mariagerfjord Kommune), MO (Morsø Kommune), R (Rebild Kommune), T (Thisted Kommune), V (Vesthimmerlands Kommune), AFB (Aalborg Kommune FB) og AÆH (Aalborg Kommune ÆH).

BØRNE- OG UNGEOMRÅDET

2. I hvilken grad oplever kommunen sammenhæng mellem kommunens behov for specialiserede tilbud til nedenstående målgrupper på børne- og ungeområdet, og det samlede udbud af specialiserede tilbud til denne målgruppe, der er omfattet af Udviklingsstrategien i Rammeaftalen?

Bemærk: Børne- og ungeområdet omfatter børn og unge i alderen 0-17 år.

Angiv svar med ét X for hver af nedenstående målgrupper	Opfyldelsesgrad efter skala fra 1-5 (1=mindst grad og 5= højest grad)					
	1	2	3	4	5	Ved ikke
Fysisk funktionsnedsættelse ^{xiii}				B, F, H, V, AFB, MA, R	MO, T, L	
Hjerneskade - herunder både medfødt og erhvervet ^{xiv}		R	F	B, V, AFB, MA	MO, T, L	H
Udviklingsforstyrrelser ^{xv}		V	F, H	AFB, MA, R	B, MO, T, L	
Udviklingshæmning ^{xvi}			F, H	V, AFB, MA, R	B, MO, T, L	
Anden intellektuel/kognitiv forstyrrelse ^{xvii}		R	B, H	F, AFB, MA	MO, T, L	V
Psykiske vanskeligheder - herunder sindslidelse ^{xviii}	MA	R	B, F, H, V,	AFB	MO, T, L	
Multiple funktionsnedsættelser ^{xix}				B, H, V, AFB, MA, R	F, MO, T, L	
Sjældent forekommende funktionsnedsættelser ^{xx}		R	B, H	AFB, MA	MO, T, L	F, V
Hjemløshed ^{xxi}					H, MO, T, L	B, F, V, AFB, MA, R
Overgreb - herunder seksuelle og voldelige overgreb ^{xxii}			B, AFB	H	F, MO, T, L, R	V, MA
Misbrug (alkohol- og stofmisbrug) ^{xxiii}		F, AFB	B, R	T	H, MO, L	V, MA
Øvrige svære sociale problemer - herunder omsorgssvigt ^{xxiv}				B, H, V, AFB, MA, R	F, MO, T, L	

Hvis kommunen svarer "1-2" til en eller flere af ovenstående målgrupper, uddyb da svar med beskrivelse af, hvor der opleves mindre grad af sammenhæng med en nærmere specifikation af målgruppen og angivelse af tilbudstype (§) samt eksempelvis antal pladser, indhold i tilbud m.v.:

Frederikshavn Kommune: Der kan opleves ventetid på tilbud målrettet unge med et svært misbrug, og det vurderes, at nuværende tilbud er målrettet en ældre målgruppe.

Hjørring Kommune: Der er sammenhæng mellem Hjørring Kommunes behov og specialiserede tilbud.

Vesthimmerland Kommune: På børneområdet opleves en stigning i antallet af børn/unge med alvorlige udviklingsforstyrrelser, der har brug for tilbud, fordi forældrene ikke magter omsorg for og pasning af dem. (Infantil autisme og udviklingsforstyrrelser i øvrigt).

Aalborg Kommune: Misbrug: Det er vanskeligt at finde institutioner/opholdssteder, hvor der arbejdes målrettet med misbrug.

Mariagerfjord Kommune: Det kan være vanskeligt at finde institutionspladser til både unge og voksne med psykiatriske diagnoser, f.eks. spiseforstyrrelse.

2. AFKRYDSNINGSSKEMA OG "FRI-TEKST" VEDR. LANDS- OG LANDSDELSDÆKKENDE TILBUD OG SIKREDE AFDELINGER

LANDS- OG LANDSDELSDÆKKENDE TILBUD

Lands- og landsdelsdækkende tilbud	1.	2.	3.	4.
<p>1. kolonne: <i>Marker med X - de tilbud, som kommunen ikke havde borgere på i det foregående år.</i></p> <p>2.-4. kolonne: <i>Marker med X - hvert tilbud for sig i relation til kommunens vurdering af, hvorvidt der opleves sammenhæng mellem kommunens behov for tilbud af denne karakter og tilbuddets udbud af ydelser, pladser m.v.</i></p> <p><i>Der må godt både sættes X i kolonne 1 samtidig med i 2, 3 eller 4.</i></p>	Havde ingen borgere på tilbuddet foregående år	Sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel	Ikke sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel	Ved ikke
Center for Døvblindhed og Høretab (Region Nordjylland)	L	B, F, H, MO, V, T, AFB, MA, , J		AÆH,R
Kofoedsminde (Region Sjælland).	F, MO, V, AFB, MA, L, J, R	H, T, AÆH, MA*	B	MO
Synscenter Refsnæs, Synscenter Refsnæs/Rådgivning (Region Sjælland)	B, F, MO, T, AÆH, L, R	H, V, T, AFB, MA, J		MO
Børneskolen på Kolonien Filadelfia (Region Sjælland)	B, F, MO, V, AÆH, AFB, R, MA, L	H, T, MA		MO, J
Instituttet for Blinde og Svagsynede (Københavns Kommune)	B, F, H, MO, V, T, AÆH, AFB, MA, L, R	T, MA, J		MO
Center for Døve (Gladsaxe Kommune)	B, F, H, MO, V, T, AÆH, AFB, MA, R	T, L		MA, MO, J
<p>Brønderslev Kommune: <i>Kommunen forventer ikke væsentlige ændringer i behovet for pladser på Center for Døvblindhed og høretab. Kommunen benytter Kofoedsminde samt kommunale tilbud til borgere, der skal domsanbringes og oplever derfor, at vi kan løfte opgaven for den enkelte borger. Kommunen oplever stigede grad af kriminalitet og af mere grov karakter. Vi oplever i stigende grad dysfunktionelle personligheder, som har meget komplekse problemstillinger. Vi oplever, at disse borgere i stigende grad er tiltagende vanskelige at rumme i kommunale/regionale tilbud. Vi oplever ventetid på, at få borger indskrevet på sikrede afdelinger, hvorfor vi vurderer behov for øgelse af pladser på sikrede afdelinger.</i></p> <p>Hjørring Kommune: <i>Hjørring kommune har for nuværende 4 borgere på Kofodsminde, heraf er 3 borgere anbragt på lukket sikret afdeling. 1 borger har ophold i åbent regi. Kommunen er for nuværende ikke bekendt med behov for yderligere plads på sikret afdeling, men det vil kunne opstå. Hjørring Kommune har oplevet et kapacitetsproblem i 2014, hvor kommunen i en enkelt situation ikke kunne få en person overflyttet til sikret afdeling straks behovet opstod. Hjørring Kommune har dog en forventning om, at effekten af behandlingsmetoderne på Kofodsminde på lidt længere sigt vil ændre behovet for ophold på sikret afdeling, så domstolene finder grundlag for at ændre dommene, hvorefter ophold i åbent regi igen vil blive muligt.</i></p> <p>Vesthimmerlands Kommune: <i>Kommunen har aktuelt 2 borgere placeret i ovenstående Lands- og landsdækkende tilbud. Vi har ikke kendskab til behov for yderligere pladser, og må derfor konstatere, at der er sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel. Vi kan ikke afvise, at der ud i fremtiden findes/udvikles behandlingsmetoder, der kan bedre et syns- eller hørehandicap så betragtelig, at behovet for spacialindsatser indenfor disse målgrupper mindskes.</i></p> <p>Læsø Kommune: <i>Læsø Kommune vil fortsat have behov for 1 plads på Center for Døve. Gladsaxe er handlekommune</i></p> <p>Mariagerfjord Kommune: <i>* overvejer at bruge Kofoedsminde. Vi har en borger, som er personfarlig, og hvor en dom muligvis vil pege på Kofoedsminde.</i></p>				

CENTER FOR DØVBLINDHED OG HØRETAB

Angiv med ét "X" kommunens vurdering af efterspørgslen efter hver af ydelserne	Lovgrundlag	Faldende efterspørgsel	Uændret efterspørgsel	Stigende efterspørgsel
<i>Undervisningstilbud til børn og unge under 18 år - herunder</i>				
Skoleafdelingen – Børn med høretab	FSL § 20, stk. 3	AFB	B, F, H, MO, V, T, MA, L	
Skoleafdelingen – Børn med høretab med yderligere funktionsnedsættelser	FSL § 20, stk. 3	AFB	B, F, H, MO, V, T, MA, L	
Skoleafdelingen for døvblinde børn	FSL § 20, stk. 3	B, AFB	F, H, MO, V, T, MA, L	
<i>Undervisningstilbud til voksne - herunder</i>				
Skoleafdelingen – Voksne med høretab	LSV § 1, stk. 2		B, F, H, MO, V, T, MA, L, J	
Skoleafdelingen for døvblinde voksne	LSV § 1, stk. 2		B, F, H, MO, V, T, MA, L, J	

SIKREDE AFDELINGER

Sikrede afdelinger	1.	2.	3.	4.
<p>1. kolonne: Marker med X – hvis kommunen <u>ikke</u> havde borgere på sikrede afdelinger foregående år.</p> <p>2.-4. kolonne: Marker med X – hvis kommunen havde borgere på sikrede afdelinger foregående år i relation til kommunens vurdering af, hvorvidt der opleves sammenhæng mellem kommunens behov for tilbud af denne karakter og tilbuddenes udbud af ydelser, pladser m.v.</p> <p>Der må <u>ikke</u> sættes X i kolonne 1 samtidig med i 2, 3 eller 4.</p>	Havde ingen borgere på tilbuddet foregående år	Sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel	Ikke sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel	Ved ikke
Sikrede afdelinger samlet set	MO, V, L, J	B, H, F, T, AFB, AÆH, MA		
<p>Kommunen bedes i feltet nedenfor indskrive bemærkninger i vedrørende følgende forhold omkring de sikrede afdelinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Årsag og baggrund (antal pladser, indhold m.v.) for vurderingen af, hvorvidt der er sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel. Især væsentlig, såfremt der ikke vurderes sammenhæng. - Ændringer i kommunens forventede behov for pladser og årsager hertil - Udviklingstendenser vedrørende målgrupperne for de sikrede afdelinger fx ændringer inden for målgruppe, nye behandlingsmetoder og teknologier med betydning for fremtidigt behov m.v. - Udviklingstendenser i forhold til behovet for de leverede ydelser - Udfordringer på området. <p>Frederikshavn Kommune: Efter den sikrede institution Kompasset er etableret, har vi ikke manglet pladser på sikrede afdelinger, hvorfor der opleves sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel.</p> <p>Hjørring Kommune: Se kommentar til "Lands- og landsdelsdækkende tilbud".</p> <p>Aalborg Kommune: FB: Vi har kunne få plads, når vi har haft et behov, og det har været på de særligt sikrede afdelinger</p> <p>Læsø Kommune: Læsø Kommune forventer ikke ændringer i behovet vedr. ydelser.</p>				

3. "FRI-TEKST" VEDR. KOMMUNENS PLANER OM ETABLERING AF NYE TILBUD OG/ELLER OVERTAGELSE AF REGIONALE TILBUD

- Hvilke nye tilbud har kommunen etableret eller planlægger at etablere i 2015/2016, som har betydning for planlægning og udvikling af tilbud omfattet af rammeaftalen?

Brønderslev Kommune: Kommunen er i færd med at analysere området for borgere, der er hjemløse samt borgere med misbrug. Der undersøges behov og muligheder for etablering af afrydningspladser, aflastningspladser og opgangsfællesskab til misbrugere.

Frederikshavn Kommune: Kommunen har i 2014 etableret specialiseret dagtilbud med 5 pladser i tilknytning til tidligere etableret botilbud på Koktvedstien. Kommunen planlægger ikke at etablere tilbud i 2015/2016, som har betydning for planlægning og udvikling af tilbud omfattet af rammeaftalen.

Hjørring Kommune: Hjørring kommunes tilbud til borgere med handicap og sindslidelse udgør en bred vifte af tilbud. Der vil fortsat være behov for at anvende tilbud i andre kommuner/regioner til borgere med autismespektrumsforstyrrelser og borgere med massiv udadreagerende adfærd, borgere med dom til anbringelser, tilbud til døve og synshandicap. Hjørring Kommune har konstateret, at et stigende antal borgere - primært midaldrende og ældre borgere med lettere udviklingshæmning - får større plejebehov i takt med at de bliver ældre, og derfor også får brug for et døgndækket botilbud. Generelt kendetegnes målgruppen i dag ved en højere levealder, og dermed også en øget forekomst af demens hos målgruppen. For at kunne imødekomme denne udvikling planlægger Hjørring Kommune, at foretage en sammenlægning af 4 små botilbud uden døgndækning, som oprindeligt var oprettet til målgruppen af velfungerende yngre udviklingshæmmede. I forbindelse med sammenlægningen af de 4 små døgndækkede botilbud etableres et samlet tilbud i nyetablerede fysiske rammer, som gør det muligt, at sikre målgruppen et fagligt relevant tilbud, der imødekommer de fremtidige behov. Tilbuddet oprettes efter Servicelovens § 108.

Aalborg Kommune: ÆH: planlægger ikke at etablere tilbud i 2015/2016, som har betydning for tilbud omfattet af rammeaftalen.

Jammerbugt Kommune: Indledende undersøgelser vedr. tilbud til udadreagerende ældre.

Rebild Kommune: Søparken / Rørbæk § 85 og 104.

- Ønsker kommunen at overtage tilbud fra Region Nordjylland? (Hvis ja, angiv hvilke i boksen nedenfor).

Ingen af de nordjyske kommuner har udtrykt ønske om at overtage tilbud fra Region Nordjylland.

4. "FRI-TEKST" VEDR. KOMMUNENS ETABLERING AF FOREBYGGENDE FORANSTALTNINGER

- Hvilke forebyggende foranstaltninger, har kommunen etableret eller planlægger at etablere i 2015/2016, som har betydning for planlægning og udvikling af de tilbud, der er omfattet af Udviklingsstrategien i Rammeaftalen?

Brønderslev Kommune: Vi har i 2015/2016, tænkt os at fortsætte med brug af eget vejlednings- og rådgivningstilbud til familier med børn med ADHD og autisme, samt visse andre former for funktionsnedsættelser. Det er eksempelvis kursusforløb for forældre og gruppeforløb for børn og søskende. Vi bruger blandt andet også egne støttepersoner i det omfang deres kvalifikationer matcher opgaven der skal løses.

Frederikshavn Kommune: Kommunen har ikke etableret og planlægger ikke at etablere forebyggende foranstaltninger i 2015/2016, som har betydning for planlægning og udvikling af de tilbud, der er omfattet af Udviklingsstrategien i Rammeaftalen.

Hjørring Kommune: Hjørring Kommune har ikke planer om at etablere nye foranstaltninger. Udgangspunktet for handicap- og psykiatrimrådets målrettede arbejde med recovery- og rehabiliteringstankegangen er, at borgeren kan opnå et så selvstændigt og meningsfuldt liv som muligt, allerhelst i eget hjem med støtte efter § 85.

For borgere med et mere omfattende behov for støtte, og som rækker ud over bostøtte i eget hjem, har Hjørring Kommune fokus på, at disse borgere om muligt visiteres til midlertidige tilbud, med mulighed for at vende tilbage til et så selvstændigt og selvhjulpent liv, som muligt. Resultatet heraf er, at de pladser der efterspørges udenfor Hjørring Kommune i højere grad vil være til borgere, der har behov for et specialiseret til et højt specialiseret helhedstilbud enten af midlertidig eller længerevarende karakter.

Aalborg Kommune: ÆH: planlægger ikke at etablere forebyggende foranstaltninger, som har betydning for planlægning og udvikling af tilbud omfattet af udviklingsstrategien i Rammeaftalen.

Thisted Kommune: Thisted Kommune ønsker at styrke indsatsen på autismeområdet

- Ved særligt fokus på overgangen ung voksen
- Koordinering, kompetenceudvikling og vidensdeling på tværs af sektorer
- Bostøtte og evt. bofællesskab

Mariagerfjord Kommune:

Ekstra misbrugsbehandler børne- og ungeområdet:

Der er ansat yderligere en misbrugsbehandler på børne- og ungeområdet, der skal tage sig af 13-18-årige.

Tværfaglige teammøder børne- og ungeområdet:

I hver skoledistrikter har institutioner og andre fagpersoner/borgere ret til at få indkaldt til et tværfagligt teammøde, hvis der er bekymring vedr. et barn. Hver onsdag afholdes disse møder med deltagelse af psykolog, sundhedsplejerske, sagsbehandler og andre omkring barnet. Barnets alder kan være fra 0-17,11 år.

På den måde forebygges det i mange tilfælde, at sagen udvikler sig yderligere til at blive en sag i familieafdelingen.

Projektet startbolig:

Projektet er målrettet Hobro Boligforenings startboliger på Amerikavej 28, der er oprettet 10 startboliger hvor unge kan ansøge om at få en bolig og dermed komme ind i projektet. Målgruppen er

Mange af de unge er gråzoneunge med ressourcer, men som har forskellige udfordringer ved at skulle bo selvstændigt og samtidig påbegynde eller fastholde en hverdag i uddannelse/arbejde - og som ellers ikke er berettiget til støtte efter serviceloven. Formålet er at sikre de unge en god og værdig start på livet i egen bolig og som en forebyggende indsats skabe et understøttende udviklende miljø

Målet er selvforsørgelse i så stor udstrækning som muligt samt at de unge kommer i uddannelse samtidig med at de formår at fastholde egen bolig, men også at de unge med en rettidig indsats får den rette hjælp, støtte og vejledning til at klare sig bedst muligt og med mindst muligt støtte og ikke senere får brug for en væsentlig både økonomisk og pædagogisk indsats.

Den sociale vicevært vil skabe et godt bo, leve og arbejdsmiljø, samt yde bo støtte, vejledning og rådgivning til de unge. Desuden vil den sociale vicevært kunne igangsætte aktiviteter, som styrker de unges netværk, sociale, faglige og personlige kompetencer. Overordnet vil den sociale vicevært bidrage med en forebyggende indsats, som vil medvirke til at dæmpe presset på kommunens udgifter i forhold til den pågældende gruppe og samtidig bidrage til at sårbare unge ikke havner i hjemløshed i hverken kortere eller længere tid.

Målgruppen er unge 18 til 24 årige. Målgruppen vil være kendetegnet ved deres vanskeligheder med at begå sig på boligmarkedet. De kan fx have svært ved at få og fastholde en bolig, få tilværelsen i boligen til at fungere, klare dagligdags opgaver som tøjvask, indkøb, omgås naboer, få organiseret økonomi mv. og generelt overholde boligforeningens husregler. Det er dog vigtigt at understrege, at de unge i målgruppen skal være motiverede og selv skal ansøge om og ønske at modtage hjælp og støtte.

Mange af de unge er gråzone unge med tilsyneladende ressourcer, som ellers ikke er berettiget til støtte efter serviceloven. Ved nærmere kendskab viser det sig ofte, at de er umodne, mangler kompetencer til at klare hverdagen, mangler indsigt og forståelse for egen økonomi, mangler betydningsfuld voksenkontakt samt mangler personlige og sociale kompetencer til at begå sig, både i egen bolig, under uddannelse og på arbejdsmarkedet. En væsentlig del af målgruppen vil sandsynligvis være kognitive svage unge, som har vanskeligheder med indlæring, koncentration, hukommelse, tempo, socialt samvær med andre, samt overskue og planlægge mm.

Målgruppen er i risikozonen for i kortere eller længere perioder at være eller at blive hjemløse, hvis de ikke tilbydes assistance.

5. "FRI-TEKST" VEDR. KOMMUNENS OPLEVELSER AF TENDENSER OG BEVÆGELSER

- **Hvilke tre tendenser vil i kommunen være de mest dominerende i 2015/2016 på det specialiserede socialområde?**
(skriv hvilke i boksen nedenfor)

Brønderslev Kommune:

Børneområdet: Større behov for rummelige regionale tilbud til børn med komplekse problemstillinger, fx ved kombination af flere forskellige alvorlige, psykiatriske diagnoser samt social belastning.

Voksenområdet:

Der ses en væsentlig stigning af voksne med personlighedsforstyrrelse og borgere med svære sociale problemstillinger og de i bilag 1 nævnte eksempler. Disse borgere ar ofte moderat til svær funktionsnedsættelse og komplekse problemer/behov.

Der ses en stigning af voksne, der får diagnosen ADHD og andre psykiatriske diagnoser. Mange af disse har vnaskeligheder med at klare sig i dagligdagen og mange har tendens til selvmedicinering af stoffer og alkohol. Der opleves en stigende tendens af borgere ed hjerneskade som følge af misbrug.

Der opleves en stigning inden for autismeområdet.

Borgere med multihandicaps får oftere diagnostiseret flere følgelidelser/diagnoser, som bevirker, at behovene for hjælp/støtte øges.

Frederikshavn Kommune:

ADHD - der er sket et skifte i måden at yde støtte og behandling til borgere med ADHD med et fokus, der stemmer overnes med det nationale fokus i ADHD handlingsplanen.

Angst – der opleves en stigning i børn og unge med angstproblematikker. Der er på forsøgsbasis oprettet et gruppetilbud i eget regi målrettet børn med angst (Coolkids).

Indsatsformål og effekt – Der kommer til at være et fortsat stort fokus på formål og effekter af iværksatte indsatser jf.

Voksenudredningsmetoden mv.

Hjørring Kommune:

Flere borgere med komplekse problemstillinger, herunder misbrug/ psykiatri.

Flere borgere med svære demens tilstande og udadreagerende adfærd

Flere borgere som efterspørger misbrugsbehandling

Morsø Kommune:

Personlighedsforstyrrelser

Dobbeltdiagnostiserede

Vesthimmerlands Kommune:

1) Etablering af tværkommunale samarbejder om forskellige tilbud.

2) Øget fokus på differentierede takster.

3) Fokus på udredninger og indsatser via VUM.

Aalborg Kommune:

FB: Voksenområdet:

- *Stigning i antal sager vedr. borgere med kompleks hjerneskade, som har behov for et varigt botilbud*
- *Stigning i antal unge borgere med en sindslidelse og et samtidigt misbrug samt unge borgere med svag begavelse*

FB: Børne- og ungeområdet:

- *Fortsat fokus på anbragte børn og unges skolegang*
- *Fortsat fokus på unge og misbrug*
- *Større inddragelse af netværk*
- *Fleksible løsninger*
- *Fokus på belægningen på § 32 tilbud. Der opleves, at pladserne besættes sent på året.*
- *Der forventes et fald af brug af 5 pladser på Birken fra 2016*

ÆH: (myn):

- *Øget fokus på bostøtte og dermed forventning om mindre behov for botilbud til borgere med ikke for svære funktionsnedsættelser.*
- *Kommunen har det seneste år oplevet en stigning i borgere, der erhverver hjerneskade.*
- *Stigning i antallet af borgere med autismespektrum diagnoser.*

Jammerbugt Kommune:

Udadreagerende ældre

Handicappede unge som bliver 18 år.

Rebild Kommune:

Hjernesgade
Demenser
Ventetid på afklaring i psykiatrien
Indsatser vedr ptsd til kommunens flygtninge

Læsø Kommune: Læsøs statistiske grundlag er for beskedent til at kunne udgåre en tendens.

Thisted Kommune:

Færre børn med kromosomfejl og flere med udviklingsforstyrrelser.
Flere unge og voksne med udviklingsforstyrrelser inden for autisme og ADHD.
Udviklingshæmmede, der har udviklet alzheimer og er plejekrævende.

Mariagerfjord Kommune:

Vores behov for fleksible aflastningstilbud stiger.
Anbringelser stiger ved voksenalder.

- Ser kommunen nogen tendenser eller behov i kommunen, der giver anledning til ændring i kapaciteten i forhold til de målgrupper som fremgår af bilag 1? (skriv hvilke i boksen nedenfor)

Brønderslev Kommune: På voksenområdet ses der behov for øget og mere målrettet tilbud til ovennævnte borgertyper/tendenser. Tilbud både kommunalt og regionalt.

Frederikshavn Kommune: Målgruppen: Øvrige svære sociale problemer. Vi oplever en efterspørgsel på plejefamilier, hvilket formentlig er en problematik, der knytter sig til en opstramning på området i forlængelse af, at den nye tilsynsreform trådte i kraft 1. januar 2014. Plejefamilier oplever mere bureaukrati i godkendelsesprocessen, efter det nye tilsyn er trådt i kraft. Målgruppen: Misbrug. Efterspørgsmål på tilbud til unge under 18 år, der har et forbrug af stoffer, der medfører alvorlige sociale og adfærdsmæssige problemer for den unge. (Servicelovens § 101 forpligter kommunen til at yde social behandling af stofmisbrug til unge under 18 år med en behandlingsgaranti på 14 dage efter den unges eller forældrenes henvendelse). Målgruppen: Psykiske vanskeligheder og udviklingsforstyrrelser. Frederikshavn Kommune undersøger fortsat mulighed for at etablere et midlertidigt botilbud og/eller evt. opgangsfællesskab. Der er efterspørgsel på tilbud, der kan medvirke til at understøtte borgerens selvhjulpethed (recovery) med henblik på at borgeren kan flytte i egen selvstændig bolig igen efter midlertidig massiv indsats...

Hjørring Kommune:

Tilbud til svært demente med udadreagerende adfærd
Specialiserede tilbud til borgere med dobbeltdiagnoser.

Morsø: Ikke umiddelbart

Vesthimmerlands Kommune: Indenfor voksenområdet skal man kunne håndtere forskellige problematikker/handicaps, da borgerne har meget komplekse og sammensatte problemstillinger. Det er ofte borgere med adfærdsproblemer. På børneområdet opleves en stigning i antallet af børn/unge med alvorlige udviklingsforstyrrelser, der har brug for tilbud, fordi forældrene ikke magter omsorg for og pasning af dem. (Infantil autisme og udviklingsforstyrrelser i øvrigt).

Aalborg Kommune:

FB: Ja – ifht Birken – forventet fald i behov på 5 pladser

ÆH (myn):

- Potentielt et behov for varige botilbud/opgangsfællesskaber til borgere med autismespektrumforstyrrelser.
- Efterspørgsel på botilbud til borgere med erhvervet hjerneskode.

Jammerbugt Kommune: Stigende antal udadreagerende ældre.

- Oplever kommunen andre bevægelser, som kan have betydning for det fælleskommunale samarbejde på det specialiserede socialområde? (skriv hvilke i boksen nedenfor)

Frederikshavn Kommune: Ikke specifikt med betydning for det fælleskommunale samarbejde

Vesthimmerlands Kommune: Vi oplever en fælles holdning i det tværkommunale samarbejde om, at opgaven løses så fleksibel som overhovedet muligt med det formål at reducere opholdsbetalingen

Aalborg Kommune: FB: Se tendenser

Thisted Kommune: Omlægning af neurologien i Region Nordjylland.

Der forventes et accelereret forløb og de regionale pladser reduceres, hvilket muligvis kan få indflydelse på hele specialområdet i både primær og sekundær sektor.

Ligestilling mellem psykiatri og somatik i de ny sundhedsaftaler.

Rebild Kommune: Intern specialiseret bostøtte og Stress relaterede insatser

- **Øvrige bemærkninger** (skriv hvilke i boksen nedenfor)

Aalborg Kommune: Ældre- og Handicapforvaltningen (myn): Aalborg kommune adresserer mange af udfordringerne i Omstillings- og Udviklingsplanen for Handicapområdet, politisk besluttet i byrådet sommeren 2014.

6. DRIFTSSHERREINDMELDINGER

Hjørring Kommune

Navn på tilbud: Dagtilbuddene i Hjørring (NBV)

Målgruppe: Voksne udviklingshæmmede

Ydelse: Servicelovens §§ 103, 104

Beskrivelse af forslag:

Økonomiske konsekvenser ved forslaget:

Rettelse til takstbilag: Aktuell kapacitet på NBV er 18 pladser jf. § 103, 95 pladser jf. § 104.

Kontaktoplysninger: Klaus Wehner, områdeleder Email: klaus.wehner@hjoerring.dk

Navn på tilbud: Reva, Hjørring

Målgruppe: Voksne udviklingshæmmede

Ydelse: Servicelovens § 103

Beskrivelse af forslag:

Økonomiske konsekvenser ved forslaget:

Rettelse til takstbilag: Aktuell kapacitet på Reva, Hjørring er 42 pladser jf. § 103

Kontaktoplysninger: Klaus Wehner, områdeleder Email: klaus.wehner@hjoerring.dk

Vesthimmerlands Kommune

Navn på tilbud: Limfjordsskolen.

Målgruppe: Unge udviklingshæmmede.

Ydelse: Kombineret STU og bodel (efterskolelignende tilbud)

Beskrivelse af forslag: 36 pladser, tilpasning til efterspørgsel.

Økonomiske konsekvenser ved forslaget: Ingen konsekvenser.

Kontaktoplysninger: Lone Hestvang, loh@vesthimmerland.dk, 99667248

Thisted Kommune

Navn på tilbud: Socialpsykiatrisk Bosted, Algade 1.

Målgruppe: Voksne med psykiatrisk ledelse

Ydelse: ABL & SEL §§ 83-87, 97, 98 & 102

Beskrivelse af forslag: På Algade er der 16 pladser. På 2 af pladserne er boligdelen en 3 – værelses lejlighed. Den ene af lejlighederne ombygges og ændres til 2 akutboliger.

Økonomiske konsekvenser ved forslaget: Ændringen forventes ikke at få betydning for taksten på de resterende 15 pladser.

Kontaktoplysninger: Elin Brandt.

Navn på tilbud: Møllehuset

Målgruppe: Børne med betydeligt og varigt nedsat funktionsevne.

Ydelse: SEL § 67, stk. 2

Beskrivelse af forslag: STN har givet dispensation til at to konkrete unge kan forblive boende på Møllehuset resten af deres liv. Dispensation til to § 107 plader.

Økonomiske konsekvenser ved forslaget: Ingen

Kontaktoplysninger: Nina Overgaard Nielsen

Jammerbugt Kommune

Navn på tilbud: Toftehøj

Målgruppe: Sindslidende

Ydelse: Akuttilbud

Beskrivelse af forslag: Projekt i samarbejde med Socialministeriet (opstart primo maj 2015)

Økonomiske konsekvenser ved forslaget: Ingen

Kontaktoplysninger: Morten Danielsen, leder af Toftehøj

Sekretariat
for rammeaftaler

Aalborg Kommune, ÆH

Navn på tilbud: Huset Tårnhøj – ny afdeling af Specialgrupperne gennem Bakkerne

Målgruppe: Unge og voksne med komplekse problemstillinger indenfor autismespektret

Ydelse: § 67, 107 og 108

Beskrivelse af forslag: Specialgrupperne gennem Bakkerne udvides med 4 skærmede pladser på ny afdeling Huset Tårnhøj i Vesterhassing. Udvidelsen er en konsekvens af pres på efterspørgslen efter pladser til målgruppen.

Økonomiske konsekvenser ved forslaget: Takst ikke beregnet endnu

Kontaktoplysninger: Jonna Kastbjerg, Fagcenterchef, Fagcenter for Autisme og ADHD, 9982 7489

Der tages forbehold for politisk behandling samt godkendelse i Socialtilsyn Nord

Navn på tilbud: Brinken (udvidelse af Behandlingscentret Hammer Bakker)

Målgruppe:

Målgruppen er

- Domfældte borgere med udviklingshæmning, som efter lempelse af dom skal resocialiseres, hvor der, på baggrund af risiko for ricidiv, er behov for massiv støtte.
- Borgere med lettere udviklingshæmning i kombination med sindslidelser og/eller svære psykosociale/følelsesmæssige problemstillinger, som efter behandlingsforløb, ikke vurderes egnet til at kunne klare en selvstændig tilværelse uden massivt støttebehov.

Ydelse: SL § 85

Beskrivelse af forslag: Brinken er en selvstændig bygning beliggende Storemosevej 22 i Vodskov. Bygningen er netop blevet renoveret, så den i dag rummer lejligheder og personalefaciliteter. Brinken er en afdeling i Behandlingscentret Hammer Bakker og indeholde 5 boliger til borgere med behov for støtte til at leve en selvstændig tilværelse.

Økonomiske konsekvenser ved forslaget:

Kontaktoplysninger: Leder for Behandlingscentret Hammer Bakker, Alice Gade Jensen, Tlf. 9931 7101, gade-aeh@aalborg.dk

Region Nordjylland

Navn på tilbud: Center for Døvblindhed og Høretab – Undervisningsafdelingen.

Målgruppe:

- Børn med høretab og yderligere funktionsnedsættelser
- Børn med høretab
- Børn med døvblindhed

Ydelse: Undervisningsindsats efter lov om folkeskolen §20 stk.3.

Beskrivelse af forslag:

Der har været en nedgang i antallet af børn med høretab, der anvender Undervisningsafdelingen. Baggrunden er, at børn med høretab samt børn med høretab og yderligere funktionsnedsættelser i øget omfang bliver inkluderet i andre undervisningstilbud på grund af Cochlear Implant operationer (CI-operationer).

For døvblinde børn har der ligeledes været en nedgang i efterspørgslen på pladser. Der har været en stabil tilgang, som imidlertid ikke har kunnet opveje en ekstraordinær stor afgang af børn, som på grund af deres alder, er overgået til ungdomsuddannelse.

På den baggrund foretages der følgende tilpasninger med virkning fra 2016:

- Kapaciteten til børn med høretab og yderligere funktionsnedsættelser tilpasses fra 12 til 6 pladser
- Kapaciteten til børn med høretab tilpasses fra 4 til 3 pladser
- Kapaciteten til børn med døvblindhed tilpasses fra 11 til 6 pladser

Økonomiske konsekvenser ved forslaget:

For Undervisningsafdelingens ydelse for børn med høretab og døvblindhed kan tilpasningen gennemføres således, at taksterne fastholdes på det nuværende niveau.

For børn med høretab og yderligere funktionsnedsættelser er det nødvendigt at gennemføre en takststigning på 25 % for at fastholde faglige og økonomiske bæredygtighed samt for at kunne imødekomme lovgivningens krav på området.

Det vurderes, at ydelserne fortsat kan varetages fagligt og økonomisk bæredygtigt efter tilpasningen i 2016. Dette kan lade sig gøre, idet der er foretaget en organisatorisk sammenlægning af de to undervisningstilbud på høretabs- og døvblindeområdet.

Grundet CI-operationer og øget inklusion i andre undervisningstilbud forventes der ikke yderligere tilgang af børn med høretab uden yderligere funktionsnedsættelser til Undervisningsafdelingen efter 2014. Ydelsen til børn med høretab forventes derfor på sigt at blive udfaset.

Navn på tilbud: Center for Døvblindhed og Høretab – Bøgehuset.

Målgruppe: Døvblindfødte børn.

Ydelser: Døgntilbud efter lov om social service § 67, stk. 2.

Beskrivelse af forslag:

På Bøgehuset har der været en faldende udnyttelse af kapaciteten på grund af en ekstraordinær stor afgang af børn, som er overgået til voksenområdet på Center for Døvblindhed og Høretab. Bøgehuset tilpasses derfor fra 10 døgnpladser i 2015 til 8 døgnpladser i 2016.

Økonomiske konsekvenser ved forslaget: Tilpasningen kan gennemføres således, at taksterne fastholdes på det nuværende niveau.

Navn på tilbud: Center for Døvblindhed og Høretab – Planethuset.

Målgruppe: Børn med høretab og yderligere funktionsnedsættelser.

Ydelser: Døgnaflastningstilbud efter lov om social service § 67, stk. 2.

Beskrivelse af forslag:

Som følge af CI-operationer har der været en nedgang i antallet af børn, der anvender undervisningsydelsen for børn med høretab og yderligere funktionsnedsættelser. Idet der er et sammenfald mellem de børn der anvender Undervisningsydelsen og Planethuset har der ligeledes været en nedgang i udnyttelsen af Planethuset. På den baggrund tilpasses Planethuset fra 1.140 aflastningsdøgn i 2015 til 800 aflastningsdøgn i 2016 (svarer til en tilpasning fra 8 døgnpladser til 5 døgnpladser).

Økonomiske konsekvenser ved forslaget: Tilpasningen kan gennemføres således, at taksterne fastholdes på det nuværende niveau.

Navn på tilbud: Center for Døvblindhed og Høretab – Aktivets- og samværstilbuddet.

Målgruppe: Døvblinde voksne, som bor på døgntilbud på Center for Døvblindhed og Høretab.

Ydelser: Aktivitets- og samværstilbud efter lov om social service § 104.

Beskrivelse af forslag:

Aktivitets- og samværstilbuddet har i 2015 en kapacitet på 31 pladser. Som følge af stigende efterspørgsel på døgnpladser til voksne forventes der i 2016 en samlet efterspørgsel på 43 pladser, mens der i 2017 forventes at være efterspørgsel på 48 pladser. Kapaciteten udvides derfor fra 31 pladser i 2015 til 43 pladser i 2016 med forventet udvidelse til 48 pladser i 2017. Samtidigt foretages der en udvidelse af de fysiske rammer, således at tilbuddet kan rumme det øgede antal brugere.

Økonomiske konsekvenser ved forslaget: Kapacitetsudvidelsen kan gennemføres således, at taksterne fastholdes på det nuværende niveau.

7. "FRI-TEKST" VEDR. DRIFTSHERRES OPLEVELSER AF TENDENSER OG BEVÆGELSER

- Oplever kommunen/Region Nordjylland som driftsherrer for rammeaftaletilbud bevægelser, der kan have betydning for det fælleskommunale samarbejde på det specialiserede socialområde? (skriv hvilke i boksen nedenfor)

Vesthimmerlands Kommune: Der ses en øget tendens til ansøgning om specialtakster ud over almindelig takst. Konkret har der i de seneste år været tale om dels et barn på Fjordhuset, dels et barn på Søhuset, hvortil der er blevet efterspurgt betydelig særtakst.

Aalborg Kommune: ÆH: Tidligere års tendenser til at trække borgere fra Ældre- og Handicapforvaltningens tilbud på det specialiserede socialområde hjem i lokale tilbud synes at vende. Der opleves en stigende efterspørgsel fra eksterne myndigheder efter de specialiserede pladser i Ældre- og Handicapforvaltningens tilbudsvifte.

- Oplever kommunen/Region Nordjylland som driftsherrer for rammeaftaletilbud, at der er særlige problemstillinger med hhv. venteliste eller tomme pladser? (hvis ja, angiv hvilke i boksen nedenfor)

Fredrikshavn Kommune: Krisecentret i kommunen er fyldt op. Tilbuddet er lige nu i en udredningsfase, hvor det undersøges, om flere pladser kan etableres indenfor rammen eller om tilbuddet kan udvides.

Hjørring Kommune: Efter den seneste pensionsreform oplever Hjørring Kommune, at unge handicappede borgere ikke har et forsørgelsesgrundlag, der gør dem i stand til at betale for boligdelen i botilbud oprettet efter almenboligloven. Det kan få betydning i forbindelse med oprettelse af nye tilbud, men kan også betyde ledig kapacitet. Flere tomme pladser i et døgntilbud indebærer, at det kan være svært at opretholde en forsvarlig normering indenfor den økonomiske ramme, som taksten fastlægger.

Aalborg Kommune:

ÆH: Ældre- og Handicapforvaltningen oplever en stigende efterspørgsel på pladser særligt til tilbud til målgruppen af børn, unge og voksne med autismespektrumsforstyrrelser samt til målgruppen af unge og voksne med psykiske vanskeligheder – sindslidelse. Der er i Ældre- og Handicapforvaltningens tilbudsvifte i øjeblikket venteliste til tilbud til begge målgrupper. Forvaltningen arbejder på at løse problematikken.

Region Nordjylland:

Venteliste: Forsorgshjemområdet

Region Nordjylland driver forsorgshjemmet, Boformen Aas. Tilbuddet har ialt 15 pladser. Antallet af borgere, der er blevet afvist, har i perioden 2011-2014 været på ca. 200 om året. Langt hovedparten af afvisningerne skyldes mangel på pladser. Et mindre antal af borgere afvises, fordi de ikke tilhører målgruppen, eksempelvis unge under 18 år, borgere med massive plejebehov eller borgere med mindre komplekse behov og vanskeligheder

Det bemærkes, at det angivne antal af afvisninger skal tages med et vist forbehold, da der eksempelvis kan være gengangere i opgørelsen, hvor det er den samme person, der bliver afvist på såkaldte flere, forskellige henvendelser (henvendelse ved læge, sagsbehandler og borgeren selv). Tilsvarende er der ofte tilfælde, hvor der kan være usikkerhed om der er tale om en reel forespørgsel om optagelse eller blot en afklaring i forhold til, om der er plads på tilbuddet.

Den gennemsnitlige opholdstid er blevet forlænget i forhold til tidligere, hvor borgerne typisk var indskrevet et par uger ad gangen. I dag er opholdene oftest på flere måneder, når der er tale om målgruppen af borgere med de mest komplekse behov. Dette skyldes dels ændringer i kompleksiteten i forhold til borgernes vanskeligheder, men opholdene forlænges også, fordi det ikke er muligt at henvise til andre egnede bo- eller behandlingstilbud. Dette gælder særligt i forhold til gruppen af ældre borgere.

Tomme pladser: Specialbørnehjemmene

Specialbørnehjemmene er et tilbud til børn og unge med nedsat fysisk og psykisk funktionsevne. Tilbuddet er organiseret som en enhedsorganisation med 6 afdelinger med i alt 39 pladser, der ligger geografisk spredt i den nordjyske region.

Region Nordjylland kan konstatere at der stadig er et fald i efterspørgslen på pladser til tilbuddet. Region Nordjylland er i gang med at undersøge baggrunden for ændringerne i anvendelsen med henblik på en vurdering af, om der er tale om en midlertidig nedgang i efterspørgslen eller ændringerne er af mere permanent karakter.

- Oplever kommunen/Region Nordjylland ændrede strategier eller tendenser hos kommuner i andre regioner, og i tilfælde heraf kommunens/Regionens vurdering af konsekvenserne heraf? (skriv hvilke i boksen nedenfor)

Vesthimmerlands Kommune:

Siden kommunalreformen har kommunerne i stigende grad ønsket og arbejdet på at kunne tilbyde egne borgere bo- og beskæftigelsestilbud lokalt i hvert fald på basisniveau, et ønske der er omsat til det, man kan kalde kommunernes hjemtagelsesstrategi.

Vi tror at disse kommunale hjemtagelsesstrategier vil blive mere synlige og mærkbare i de kommende år og tænker at det i den forbindelse er vigtigt at se ud over regionsrammen og have en løbende dialog med andre regioner, især Region Midtjylland, om deres udviklingsstrategier.

Samarbejde og koordination mellem regioner er tillige vigtig, når vi taler om de højt specialiserede tilbud og en bæredygtig benyttelse heraf.

Aalborg Kommune: FB: Kapaciteten følges nøje i 2015. Der følges løbende op på andre kommuners brug af pladser (fald eller stigning).

- **Øvrige bemærkninger** (skriv hvilke i boksen nedenfor)

Region Nordjylland:

Øget fokus på kontinuitet og sammenhængende forløb for børn og unge anbragt på sikrede institutioner

Under henvisning til Udviklingsstrategi 2015 har det kommunale koordinationsforum udarbejdet principper som grundlag for den tværgående koordination af de sikrede institution. Forummet har således påpeget, at "det gode samarbejde mellem kommuner og de sikrede institutioner om den enkelte unge skal bevares og udvikles. Idet de unge i gennemsnit kun opholder sig 55 dage på en sikret institution, er det væsentligt at have fokus på "den gode overgang".

Regionen driver Den Sikrede Institution Kompasset i Brønderslev. Målgruppen er børn og unge, der enten har begået eller er sigtet for kriminelle handlinger, eller hvor det på grund af den unges farlighed, eller vanskeligheder med at fastholde den unge, er absolut påkrævet, at den unge får ophold på sikret institution. Der er tale om et helhedstilbud der inkluderer døgnbehandling, skole, værkstedsaktiviteter og fritidstilbud.

Regionen anbefaler, at der formuleres fælles strategier med henblik på at sikre sammenhængende og kvalificerede forløb for de børn/unge, der har haft ophold på Den Sikrede Institution Kompasset.

Fælles for gruppen af børn og unge som har ophold på en sikret institution er, at de oftest har haft et forudgående forløb med kontakt til de sociale myndigheder inden anbringelsen, og at der efter opholdet på den sikrede institution forsat vil være et behov for en indsats, der griber relevant ind i barnets/den unges hverdag og videre liv.

Opholdet på den sikrede institution kan i mange situationer give anledning til en kontakt med den unge, som hidtil ikke har været muligt at opnå gennem andre foranstaltninger. Det er i sådanne tilfælde helt centralt, at denne mulighed udnyttes, og at der bygges videre på den gode udvikling, når barnet/den unge udskrives fra institutionen. En forudsætning for at dette kan lykkes er, at der etableres sammenhængende indsatser, der understøtter den igangsatte udvikling.

Vurderingen er, at dette vil styrke muligheden for at etablere vellykkede videre forløb for barnet/den unge efter endt ophold på den sikrede institution og samtidigt være ressourcebesparende for den enkelte kommune.

Der er forskellige løsningsmuligheder, der kan bidrage til at understøtte og styrke kontinuiteten og en sammenhængende indsats. Regionen anbefaler, at disse muligheder beskrives og vurderes.

BILAG 1: MÅLGRUPPEDEFINITION I RAMMEAFTALE 2016

Målgruppedefinition med afsæt i Socialstyrelsen målgruppekategorisering

Overordnet målgruppe, der indgår i rammeaftalen	Eksempler
Fysisk funktionsnedsættelse	<ul style="list-style-type: none"> • Døvblindhed (medfødt og erhvervet) • Hørenedsættelse • Kommunikationsnedsættelse • Mobilitetsnedsættelse • Synsnedsættelse • Anden fysisk funktionsnedsættelse.
Hjerneskade	<ul style="list-style-type: none"> • Medfødt • Erhvervet.
Udviklingsforstyrrelser	<ul style="list-style-type: none"> • Autismespektrum • Opmærksomhedsforstyrrelse • Udviklingsforstyrrelse af sansemotoriske færdigheder • Udviklingsforstyrrelse af skolefærdigheder • Udviklingsforstyrrelse af tale og sprog • Anden udviklingsforstyrrelse.
Udviklingshæmning	<ul style="list-style-type: none"> • Downs syndrom • Anden udviklingshæmning.
Anden intellektuel/kognitiv forstyrrelse	<ul style="list-style-type: none"> • Demens • Anden intellektuel/kognitiv forstyrrelse.
Psykiske vanskeligheder - herunder sindslidelse	<ul style="list-style-type: none"> • Angst • Depression • Forandre virkelighedsopfattelse • Personlighedsforstyrrelse • Spiseforstyrrelse • Stressbelastning • Tilknytningsforstyrrelse • Anden sindslidelse.
Multiple funktionsnedsættelser	<ul style="list-style-type: none"> • Borgere uden talesprog med flerhed af svære fysiske og psykiske funktionsnedsættelser.
Sjældent forekommende funktionsnedsættelser	<ul style="list-style-type: none"> • Sjældne, alvorlige og kroniske diagnoser/syndromer, som under 1000 borgere i Danmark lider af.
Hjemløshed	<ul style="list-style-type: none"> • Husvilde • Funktionelt hjemløse.
Misbrug	<ul style="list-style-type: none"> • Alkoholmisbrug • Stofmisbrug.
Overgreb	<ul style="list-style-type: none"> • Overgreb i nære relationer • Seksuelt overgreb • Voldeligt overgreb • Ærerelateret konflikt • Andet overgreb.
Øvrige svære sociale problemer	<ul style="list-style-type: none"> • Indadreagerende adfærd • Kriminalitet • Omsorgssvigt • Prostitution • Seksuel krænkende adfærd • Selvmordstanker eller - forsøg • Selvskadende adfærd • Social isolation • Udadreagerende adfærd • Andet socialt problem.

BILAG 2: OVERSIGT OVER LANDS- OG LANDSDELSDÆKKENDE TILBUD OG SIKREDE AFDELINGER

Landsdækkende tilbud

Tilbud	Målgruppe	Driftsherre (kommune/region)
Kofoedsminde	Voksne udviklingshæmmede, som har en dom eller er idømt en foranstaltning på åbne eller sikrede afsnit.	Region Sjælland
Center for Døvblindhed og Høretab	Døvblinde børn og unge.	Region Nordjylland
Synscenter Refsnæs, Synscenter Refsnæs/Rådgivning	Blinde børn og unge.	Region Sjælland
Instituttet for Blinde og Svagsynede	Unge og voksne blinde og svagsynede.	Københavns Kommune
CFD (Center for Døve)	Unge og voksne med høretab.	Selvejende institution med overenskomst med Gladsaxe Kommune
Børneskolen på Kolonien Filadelfia	Børn med epilepsi.	Selvejende institution med overenskomst med Region Sjælland

Landsdelsdækkende tilbud med relevans for Nordjylland

Tilbud	Målgruppe	Driftsherre (kommune/region)
Center for Døvblindhed og Høretab	Døve og hørehæmmede børn og unge.	Region Nordjylland

Sikrede afdelinger

Tilbud	Driftsherre (kommune/region)
Kompasset	Region Nordjylland
Koglen	Region Midtjylland
Grenen	Region Midtjylland
Egely	Region Syddanmark
Bakkegården	Region Sjælland
Stevnsfortet	Region Sjælland
Sølager	Region Hovedstaden
Sønderbro	Københavns Kommune

ⁱ Døvblindhed (medfødt og erhvervet), Hørenedsættelse, Kommunikationsnedsættelse, Mobilitetsnedsættelse, Synsnedsættelse, Anden fysisk funktionsnedsættelse.

ⁱⁱ Medfødt, Erhvervet

ⁱⁱⁱ Autismespektrum, Opmærksomhedsforstyrrelse, Udviklingsforstyrrelse af sansemotoriske færdigheder, Udviklingsforstyrrelse af skolefærdigheder, Udviklingsforstyrrelse af tale og sprog, Anden udviklingsforstyrrelse.

^{iv} Downs syndrom, Anden udviklingshæmning.

^v Demens, Anden intellektuel/kognitiv forstyrrelse

^{vi} Angst, Depression, Forandret virkelighedsopfattelse, Personlighedsforstyrrelse, Spiseforstyrrelse, Stressbelastning, Tilknytningsforstyrrelse, Anden sindslidelse.

^{vii} Borgere uden talesprog med flerhed af svære fysiske og psykiske funktionsnedsættelser.

^{viii} Sjældne, alvorlige og kroniske diagnoser/syndromer, som under 1000 borgere i Danmark lider af.

^{ix} Husvilde, Funktionelt hjemløse.

^x Overgreb i nære relationer, Seksuelt overgreb, Voldeligt overgreb, Ærerelateret konflikt, Andet overgreb.

^{xi} Alkoholmisbrug, Stofmisbrug.

^{xii} Indadrettede adfærd, Kriminalitet, Omsorgssvigt, Prostitution, Seksuel krænkende adfærd, Selvmordstanker eller - forsøg, Selvskadende adfærd, Social isolation, Udadrettede adfærd, Andet socialt problem.

-
- ^{xiii} Døvblindhed (medfødt og erhvervet), Hørenedsættelse, Kommunikationsnedsættelse, Mobilitetsnedsættelse, Synsnedsættelse, Anden fysisk funktionsnedsættelse.
^{xiv} Medfødt, Erhvervet
- ^{xv} Autismespektrum, Opmærksomhedsforstyrrelse, Udviklingsforstyrrelse af sansemotoriske færdigheder, Udviklingsforstyrrelse af skolefærdigheder, Udviklingsforstyrrelse af tale og sprog, Anden udviklingsforstyrrelse.
- ^{xvi} Downs syndrom, Anden udviklingshæmning.
- ^{xvii} Demens, Anden intellektuel/kognitiv forstyrrelse
- ^{xviii} Angst, Depression, Forandret virkelighedsopfattelse, Personlighedsforstyrrelse, Spiseforstyrrelse, Stressbelastning, Tilknytningsforstyrrelse, Anden sindslidelse.
- ^{xix} Borgere uden talesprog med flerhed af svære fysiske og psykiske funktionsnedsættelser.
- ^{xx} Sjældne, alvorlige og kroniske diagnoser/syndromer, som under 1000 borgere i Danmark lider af.
- ^{xxi} Husvilde, Funktionelt hjemløse.
- ^{xxii} Overgreb i nære relationer, Seksuelt overgreb, Voldeligt overgreb, Ærerelateret konflikt, Andet overgreb.
- ^{xxiii} Alkoholmisbrug, Stofmisbrug.
- ^{xxiv} Indadreagerende adfærd, Kriminalitet, Omsorgssvigt, Prostitution, Seksuel krænkende adfærd, Selvmordstanker eller -forsøg, Selvskadende adfærd, Social isolation, Udadreagerende adfærd, Andet socialt problem.

Til kommuner og regioner,
indenfor Socialtilsyn Nord's område

Vrå, den 3. marts 2015

Eventuel model for bufferpladser

Der har fra Regionen og enkelte kommuner være udtrykt ønske om mulighederne for at få godkendt "bufferpladser". Med bufferpladser forstås at tilbuddet har nogle pladser som de kun bruger lejlighedsvist, og som ikke indgår i det antal pladser der godkendes og indberettes på Tilbudsportalen.

Ønsket bunder i samspillet med rammeaftalerne, hvor tilbuddene indberetter de faste pladser og ikke bufferpladserne. Bufferpladserne har tilbuddene imidlertid forpligtet sig på at kunne imødegå evt. øget efterspørgsel fra kommunerne. Der er således tale om to systemer der ikke umiddelbart spiller sammen (nemlig rammeaftalerne og lov om socialtilsyn), men som er en virkelighed de offentlige tilbud opererer indenfor.

Socialtilsyn Nord har derfor lovet at undersøge muligheden for at model der kan rumme ønsket om bufferpladser. Socialtilsyn Nord har nu undersøgt sagen grundigt.

Som socialtilsyn er vi forpligtet på at sikre at Tilbudsportalen er retvisende. Det vil sige at vi skal synliggøre det faktiske udbud af pladser på landsplan. Vi skal altså godkende og indberette det antal pladser, der er fysiske rammer til uanset om disse benyttes eller ej. Det betyder at vi ikke kan undlade at indberette et antal pladser på Tilbudsportalen, selvom de kun benyttes i akuttifælde.

I forhold til antal pladser og økonomien gælder at vi som socialtilsyn skal godkende budgettet og se om der er sammenhæng mellem pris og kvalitet (dvs. vi foretager en samlet vurdering af de pædagogiske, fysiske og organisatoriske rammer der er lagt til grund i budgettet). Vi skal derimod ikke godkende taksterne. Disse forhandles alene bilateralt.

Hvis vi kan konstatere at et tilbud på Tilbudsportalen har indberettet en takst, som er beregnet på et mindre antal pladser end vi har godkendt, vil der ske det, at vi vil undersøge, om en belægning ud over takstberegningen også medfører en tilsvarende udgiftsstigning på løn og anden beboerrelateret aktivitet. Det skyldes at vi som nævnt skal påse at der er sammenhæng mellem pris og kvalitet - altså om de der anbringer på tilbuddet får den ydelse og de indsatser som de betaler for. Vores tilsynsperspektiv er borgeren og i den forbindelse skal vi bl.a. påse at tilbuddet ikke går på kompromis med pædagogikken.

Viser der sig at være et behov for at dispensere for pladser ud over det antal pladser der er godkendt og indberettet til Tilbudsportalen, vil vi selvfølgelig bestræbe os på at sagsbehandle disse dispensationer hurtigt og effektivt.

Konklusion

Vi skal som tilsyn godkende og indberette det antal fysiske pladser tilbuddene har uanset om de vælger kun at benytte disse lejlighedsvis. Vi kan altså ikke godkende en model hvor der reelt er flere pladser på tilbuddet end der er indberettet på Tilbudsportalen.

Omkring økonomien gælder at tilsynet godkender et samlet budget og ser om det afspejler kvaliteten. Vi godkender ikke taksterne. Disse forhandles alene bilateralt.

Hvis vi i vores økonomiske tilsyn oplever uoverensstemmelse mellem det antal pladser, der er godkendt og den takst der er indberettet, vil der ske det at vi vil undersøge om det sker på kompromis af kvaliteten af tilbuddet.

Hvis der er spørgsmål til ovenstående må I endelig vende tilbage til mig.

Venlig hilsen

Sigrid Fleckner
Leder af Socialtilsyn Nord

**Politisk temamøde om styringsudfordringerne på
det specialiserede social- og
specialundervisningsområde**

**Den 23. april 2015 kl. 13.00-16.00
DGI-Huset, Jens Møllers Vej 3, 9440 Aabybro**

KKR Nordjylland

Kære udvalgsmedlem indenfor det specialiserede social- og specialundervisningsområde.

KKR Nordjylland inviterer den 23. april 2015 til et politisk temamøde med fokus på styringsudfordringerne på det specialiserede område for børn, unge og voksne.

Temamødet sætter fokus på styringsudfordringerne på det specialiserede social- og specialundervisningsområde i Nordjylland. Efter at have "knækket kurven" opleves der nu på landsplan et markant udgiftspres på det specialiserede socialområde - på såvel børne- og ungeområdet som på voksenområdet. Sideløbende med et mærkbart udgiftspres arbejder kommunerne målrettet med kvalitetsudvikling af det specialiserede område. På baggrund af denne dobbelte udfordring er der behov for i fællesskab at sætte fokus på styringsudfordringer- og løsninger på det specialiserede område.

Temamødet afholdes torsdag den 23. april 2014 fra klokken 13.00-16.00 i DGI-Huset, Jens Møllers Vej 3, 9440 Aabybro.

Tilmelding finder sted elektronisk [senest den 17. april 2015](#) via dette link:

TILMELDING

Vi ser frem til din tilbagemelding.

Formand for KKR Nordjylland

Program

- 13:00 Velkomst og introduktion v. borgmester Mogens Gade, formand for KKR Nordjylland.
- 13:10 Styringsudfordringerne på det specialiserede social- og specialundervisningsområde i Nordjylland v. Henrik Aarup-Kristensen, formand for Den Administrative Styregruppe.
- 13:30 Politisk drøftelse: Styringsudfordringerne på det specialiserede social- og specialundervisningsområde. Borddrøftelse med efterfølgende opsamling i plenum (Ordstyrer borgmester Mogens Gade, formand KKR Nordjylland).
- 14.15 Kort pause
- 14:30 Oplæg fra LOS (interesseorganisation for de private sociale tilbud) med fokus på hvordan de private tilbud kan imødekomme de kommunale styringsbehov.
- 15:00 Socialtilsyn Nord: Styrker og udfordringer samt generelle tendenser og mønstre på tilbudsområdet i Nordjylland v. Tilsynschef Sigrid Fleckner.
- 15:25 Politisk drøftelse: Hvilke overvejelser giver Socialtilsynets vurdering af tilbudsområdet i Nordjylland anledning til? Borddrøftelse med efterfølgende opsamling i plenum (Ordstyrer borgmester Arne Boelt, næstformand KKR Nordjylland).
- 15:55 Opsamling og afrunding v. borgmester Mogens Gade, formand for KKR Nordjylland.